

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
w Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 56 65 02 186
e-mail: fopak@wp.pl; www.zawacka.pl
REGON: 1422736
KRS 00000 41692
K: 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

opr. J.Ch.: 98

w K: 696/1533; uzupełniono
o materiały prof. El. Zawackiej
z promem o biogram
, Stgo. biogramu kobiet
odwieszonych VM"

IX
popzedni tytuł Czaperska-
-Krawecka

Warszawa
XO SZP-ZWZ-AK
Czuperska-Sliwicka Anna
z d. Krawecka
ps. „Hanna” i in.

VM (1944)/62

K: 696/1533 Pom

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Czuperska Anna .....

J: 19 .....

Warszawa 523-2122-1991 .....

I./1. Relacja k. 4 s. 1-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 5 s. 1-5

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 4 s. 1-4

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne .. Stow. V 18 k. 18 s. 1-24

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 45

VI. Fotografie *dwie iliono grafii*

I/1. Relacja - Cemperska A.

1. Życiorys - relacja A. Cemperskiej
z 8.08.1946, kserokop. rękop. k. 1 s. 1
2. Biogram - relacja autorstwa
Elżbiety Zawackiej, napis kserokop.
omyc. k. 3 s. 2-4

Życiorys.

Urodziłem się dn. 10.VII.1908 r. w Bielicy, pow. Brestko, woj. krakowski. W 1927 r. ukończyłem gimnazjum państw. im. M. Konopnickiej w Warszawie. Też w tym roku wstąpiłem na Wydział Lekarski Univ. Warszawskiego, który ukończyłem w grudniu 1933 r. Po ukończeniu obowiązkowego rocznego stażu i otrzymaniu prawa praktyki, pracowałem jako lekarz-wolontariusz na oddz. wewnętrzny w Szpital. Dziec. Jesus do 1935, a następnie w Szpitalu św. Rocha w Warszawie w latach 1936-1937. Od października 1937 do września 1939 r. pracowałem w charakterze lekarza doumowego w Obwodzie Ubezpiec. Społ. w Warszawie (Rielonka), a następnie od stycznia 1940 do 24 listopada 1940 r. również w IV Obr. Ub. Społ. (na zastępcę 20 listopada 1940 zostałem aresztowany przez Gestapo wraz z mężem moim Dr. Henrykiem Cuperstajem i wyziano nas w Pawiaku do 31.VII.1944 r. Mąż mój został wysłany w sierpniu 1942 do Oświęcimia i rozstrzelany 25. września 1942 r. Na Pawiaku pracowałem jako lekarz-wizyta w Szpitalu woj. ziemnym oddziału kobiecego "Serbja" (1940-1944/31.VII); w okresie Powstania Warszawskiego brałem udział jako lekarz (1.VIII/6/X/44); Od 15/X/44 - 1/IV/45 prowadziłem szpital zakuciwy w Brwinowie. Od 15/IV/45 - 15/III/46 pracowałem w charakterze lek. asystenta oddziału neurologicznego szpitala P. C. K. w Miłanówku k. Warszawy. Od 1.IV.46. pracuję jako lekarz rejony w Obwodzie Ubezpiec. Społ. we Wwałan (I Obr.), i kierownik I oddzi. Osł. Zoluzia, Wwałan.

Henryk Cuperstaj - Kraków
lekarz.

Kawo z Biblioteki Lekarskiej

Biogram opracowany przez E2 i D2. do 1 tomu „Słownika VM kobiet”

CZUPERSKA-ŚLIWICKA z d. Krawecka Anna Olga (ur. 1908-1988), ps. „Hanna”, dr Podkowa, doktor Anna, żołnierz SZP-ZWZ-AK, od XI 1940 r. więzień i lekarz więzienny Pawiaka, współorganizatorka wywiadu więziennego „998” O II KG AK, w Powstaniu lekarz szpitala powstańczego Zgrupowania AK „Gurt”

Anna Olga Krawecka urodziła się 10 lipca 1908 r. w Bielczy pow. Brzesko jako najmłodsze dziecko lekarza Pawła Kraweckiego i Herminy z d. Niedojadło. W 1914 r. rozpoczęła naukę w szkole powszechnej w Chrzanowie, kontynuowała ją w tamtejszym gimnazjum państwowym. Służbowe przeniesienie ojca do Warszawy spowodowało, że dalsza jej naukę odbyła się najpierw w Warszawskim Państwowym Gimnazjum im. E. Plater, a od września 1923 r. w Gimnazjum Państwowym im. M. Konopnickiej. Tam uzyskała maturę w maju 1927 r. i tego samego roku wstąpiła na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom lekarza internisty otrzymała 4 grudnia 1933 r. Do 1935 r. pracowała jako lekarz-wolontariusz kolejno w szpitalach św. Ducha, św. Zofii i Dzieciątka Jezus i św. Rocha. Od stycznia 1936 r. rozpoczęła samodzielną praktykę lekarską, w miesiąc później przyjęta do Izby Lekarskiej Warszawsko-Białostockiej. Wyszła za mąż za lekarza Henryka Czuperskiego. Od 1937 r. do listopada 1940 r. była lekarzem domowym w IV Obwodzie Ubezpieczeń Społecznych (Zielonka).

W końcu 1939 r. została razem z mężem ^{Henryka Czuperskiego} zaprzysiężona z ps. Hanna przez mjr. Józefa Ratajczaka ps. Karolczak, pierwszego komendanta Okręgu SZP-ZWZ Pomorze. W warszawskim mieszkaniu Czuperskich mieścił się punkt kontaktowy i przerzutowy kurierów z Pomorza. W nocy z 23 na 24 listopada 1940 r. oboje Czuperscy zostali tam aresztowani przez gestapo, zadenuncjowani przez pomorskiego kuriera ZWZ Józefa Olszewskiego, będącego agentem gestapo. Po przesłuchaniach połączonych z torturami (Anna doznała poważnych urazów głowy) zostali z siedziby gestapo przewiezieni na Pawiak. Od 24 XII 1940 r. do 31 lipca 1944 r. Anna jako więzień pełniła funkcję lekarza w szpitalu kobiecym „Serbia” na Pawiaku. Współorganizowała tam jako „dr Anna” ^{kobiec} konspiracyjną ^{VM} kobiecą wewnętrzną siatkę więzienną ~~ZWZ-AK~~, kryptonim 998/W Oddziału II KG ZWZ-AK. Ścisłe współpracowała z innymi zaprzysiężonymi lekarzami ^{VM} więziennymi Anną Sipowicz-Gościcką (VM), Ireną Kononowicz (VM), Krystyną Wandą Ossowską (VM), Zygmuntem Śliwickim i Felicjanem Lothem. Wraz z innymi członkami ^{Hj} siatki wewnętrznej udzielała więźniom pomocnego wsparcia, zwłaszcza po powrocie z ciężkich przesłuchań, dostarczając ^{Anna} żywność i artykuły pierwszej pomocy, ^{1932 r.} doręczaniem grypsów (których zawsze uczyła się na pamięć na wypadek konieczności ich zniszczenia) ratowała im ^{1932 r.} wielokrotnie życie, wciąż ryzykując przy

3/11/3

tym swoje. Grypsy przekazywała przy pomocy łączników z siatki zewnętrznej (m.in. W. Gawryłow, L. Uzar (VM), Z. Doedlinger (VM), A. Adamską (VM)), ^{zarówno więźniarkom} ~~ce np.~~ umożliwiająca ustalenie zeznań, jak i poza Pawiak ostrzegając zagrożone punkty i ludzi. Utrzymywała też kontakt organizacyjny z delegatką „Patronatu”, Heleną Danielewicz, która przekazywała na Pawiak żywność i leki. Ponieważ rozmowy z nią odbywały się zawsze w obecności gestapowca, posługiwały się językiem łacińskim dla przekazywania tajemnych informacji rzekomo będących nazwami leków. Pomagając więźniarkom symulować choroby, ratowała je ^{często} z transportów do obozów (m.in. powieściopisarkę Polę Gojawiczyńską). Sama była także wyznaczona na rozstrzelanie w ruinach getta 30 IX 1943 r., ocalała dzięki interwencji dr Śliwickiego u dr Bomeiera, lekarza gestapo na Szucha. W sierpniu 1942 r. jej męża Henryka Czuperskiego wywieziono z Pawiaka do obozu w Oświęcimiu, tam został rozstrzelany w miesiąc później.]

Dnia 31 lipca 1944 r. zwolniona przez Niemców z innymi więźniami Pawiaka, udała się z dwoma innymi lekarzami Pawiaka Zygmuntem Śliwickim „dr Złoty” i Anną Sipowicz-Gościcką „Dentystka” do swego mieszkania przy ul. Złotej. W kilka dni później wszyscy trzej włączyli się do pracy nad tworzeniem punktu opatrunkowo-ratunkowego w domu przy ul. Złotej 35, wkrótce zamienionego na szpital polowy IV Zgrupowania AK „Gurt”. Tam przeniesiono łóżka i sprzęt szpitalny z rozbitego bombami lotniczymi szpitala ewangelickiego przy ul. Królewskiej 35. Pracowała też w innym szpitalu IV Zgrupowania przy ul. Złotej 22. Występowała pod pseudonimami „dr Podkowa” i „dr Anna Podkowa”.

Ppor. Anna Czuperska została odznaczona w czasie Powstania Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego VIRTUTI MILITARI. Nadanie orderu zostało zweryfikowane w 1962 r. przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie z nr. Krzyża 12427, a w 1964 r. przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń przy ZG ZBoWiD. ^{Była} ~~Została~~ także odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami (rozkaz KG AK z 2.10.1944). Po wojnie awansowana do stopnia porucznika, odznaczona także przez władze PRL Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Po kapitulacji Powstania wyszła 7 października z Warszawy z ludnością cywilną. Od 15.10.1944 do 1.04.1945 kierowała szpitalem zakaźnym w podwarszawskim Brwinowie, potem do marca 1946 była lekarzem-asystentem na oddziale wewnętrznym szpitala PCK w Milanówku. Następnie pracowała jako lekarz rejonowy i kierowniczka I Miejskiego Ośrodka Zdrowia we Wrocławiu z dr. Zygmuntem Śliwickim, za którego wyszła za mąż. Po kilku latach, Śliwiccy wrócili do Warszawy, ^{gdzie zamieszkali i pracowali, także społecznie w} Klubie Byłych Więźniów Pawiaka. ^{Dla tego środowiska} ~~pisala~~ ^W latach 60-tych książkę

17/1/4

„Cztery lata ostrego dyżuru” (I wydanie 1965, II wydanie 1968).

Dr Anna Czuperska-Śliwicka zmarła 20 września 1988 r., pochowana w jednym grobie z mężem Zygmuntem Śliwickim na powązkowskim Cmentarzu Komunalnym. Na płycie nagrobnej znajduje się napis: *Ratowali życie tysiącom walczących o wolność Polski.*

Pierwszy mąż Henryk Czuperski, lekarz wojskowy, zmobilizowany IX 1939 r., aresztowany razem z Anną, rozstrzelany w Oświęcimiu w 25 IX 1942 r. Drugi mąż dr Zygmunt Śliwicki, poślubiony w 1946 r., ^{członek} wywiadu więziennego na Pawiaku. Ojciec Anny, kpt. Paweł Krawecki był lekarzem wojskowym, od 1922 r w Oficerskiej Szkole Sanitarnej w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. Brat Jan, por., lekarz wojskowy, zginął zamordowany w Katyniu. Brat Władysław, kpt. KOP, szef sanitarny Ob. Krosno AK, zmarł po powrocie z zesłania w głąb Rosji. Siostra Maria po ukończeniu farmacji wyszła za mąż za kapitana lotnictwa Tadeusza Pokoniewskiego, łączniczka ZWZ-AK, przeniosła się do Krakowa. Brat Jerzy, także lekarz wojskowy.

APAK, T-K-696/1533; CAW, syg. ap 3837 (Henryk Czuperski); DW UdsKiOR, Wykaz Imienny, poz. 21; GBL, syg. L 1246; Spis VM Londyn, s. 34; *Armia Krajowa na Pomorzu*, Toruń 1993, s. 29; Chrzanowski B., *Konspiracja Rządu RP na Pomorzu w l. 1939-1945*, Gdańsk 1992, s. 13; **Czuperska-Śliwicka**, *Cztery lata...*, passim; Domańska R., *Pawiak był etapem*, W-wa 1987, passim; *taż*, *Pawiak – kaźń i heroizm*, W-wa 1988, passim; Gąsiorowski A., *Geneza i początek ruchu oporu na Pomorzu Gdańskim*, Gdańsk 1991, s. 111; Groblewska, *Konspirowały ...*, s. 135, 136, 137, 139; *Katyń. Księga Cmentarna.....*, s. 308; Kledzik M., *Między Marszałkowską i ...*, W-wa 1994, s. 268, 280; *tenże*, *Smak głodu*, W-wa 1996, s. 180; Kunert, *Słownik...*, t. 1, s. 20, 45, 74, 109, t. 2, s. 20, 56, 99; Kurek-Dudowa H., *Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988)*, Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259; Mazur, *Biuro...*, s. 148; Skoczek, „Gurt”-„Kedyw”..., s. 225; Polak, *Kaw. VM... Wykazy*, s. 399; *Sl. Konsp. Pom*, cz. 2, s. 45-46; *Służba Polek ...*, cz. 2, s. 124, cz. 3, s. 31, 34, cz. 4, s. 346; Strzembosz, *Odbijanie...*, passim; *Sylwetki kobiet-żołnierzy*, t. I, Toruń 2003, s. 129, 256, 318, 373; Śliwicki Z., *Meldunek z Pawiaka*, W-wa 1974, passim; Wanat, *Za murami...*, passim; Wesołowski, *Order VM...*, s. 545 i 716; *Więź* nr 2/1989, nekrolog A. Czuperskiej-Śliwickiej, s. 156; *Wspomnienia więźniów Pawiaka*, W-wa 1965, passim; Zbyszewska Z., *Ministerstwo polskiej biedy*, W-wa 1983, passim.

1/2. Dokumenty dotyczące relatora:

- Czerwonej Armii:

1. Odpis dyplomu lekarskiego Armii
Olgi Kraweckiej z 4.12.1933, ksero-
kopia mpis; k. 2 s. 1-2
2. Kartę rejestracyjną członka
Ligi Lekarskiej Warszawsko-Bia-
łostockiej z 4.02.1936, kserokop.
omyg. k. 1 s. 3
3. Zaświadczenie weryfikacyjne, Londyn,
27.01.1962 - odsuwanie Orderem
Wojennym V kl. V dn. 1.07.1944,
kserokop. omyp. k. 1 s. 4
4. Oświadczenie Armii Czerwonej -
- Śliwickiej z 28.12.1974 dot.
pobytu Agnieszki Braun w szpitalu
na Pawiaku, kserokop. omyp. k. 1 s. 5

O d p i s

L.536. Dyplom Lekarza. My Rektor Uniwersytetu Warszawskiego i Dziekan Wydziału Lekarskiego tegoż Uniwersytetu oświadczamy co następuje: Pani Anna Olga KRAWECKA rodem z Bielczy, obywatel polski, po odbyciu ustawą przepisanych studjów lekarskich w Uniwersytecie Warszawskim w latach od r. 1927 do 1932 i pomyślnym złożeniu przepisanych egzaminów otrzymała w myśl art.41 Ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich /D.U.R.P.Nr.29 poz.247/ oraz zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 marca 1928 r./Dz.Urz.Min.W.R.i O.P. Nr.8 poz.132/ utrzymanego w mocy rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2 stycznia 1934 r./Dz.Urz.Min.W.R.i O.P.Nr.1 poz.9/ stopień

l e k a r z a

stanowiący dowód ukończenia uniwersyteckich studjów lekarskich i uprawniający do ubiegania się o stopień doktorski, a także dający prawo do wykonywania praktyki lekarskiej w granicach ustaw obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa dnia 4 grudnia 1933 r.

/-/ Pieńkowski Rektor /-/ F.Erbrich Dziekan
pieczęć: go. Uniwersytet Warszawski MCMXXV.

Gepprüft 12.IX.1940 r.

Handwritten signature

5/12/2

O d p i s

Komisariat Rządu na m.st.Warszawę.Nr.rej.W.L.282.Warszawa dnia 31 stycz
 nia 1936 r. Zaświadczenie Rejestracyjne. Komisariat Rządu na m.st.Warszawę
 wę zaświadcza, że p.KRAWECKA Anna Olga urodzona w roku 1908 na podstawie
 przedłożonych dokumentów: 1/ poświadczenia obywatelstwa polskiego przez
 Starostwo Grodzkie Śródmiejsko-Warszawskie dn.24.VI.1933 r.Nr.IV.11-3384
 w dowodzie osobistym wydanym przez Magistrat m.st.Warszawy dn.22.VI.
 1933 r. Nr.79682. - 2/dyplomu lekarskiego wydanego przez Uniwersytet
 Warszawski dnia 4.XII.1933 r.L.536. - 3/dowodów odbycia jednorocznej
 praktyki szpitalnej oraz przeszkolenia w zakresie ratownictwa i obrony
 przeciwgazowej, jest uprawniony do wykonywania praktyki lekarskiej w
 Państwie Polskim po uprzednim wpisaniu się na listę właściwej okręgowej
 izby lekarskiej. Zaświadczenie niniejsze wydaje się na zasadzie postano
 wień art.3 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25
 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej /Dz.U.R.P.Nr.81 poz.
 712/oraz § 4 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 stycznia
 1934 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych /Dz.U.R.P.
 Nr.11 poz.96/

Za Komisarza Rządu
 /-/ Dr.K.Stembrowicz
 w/t Naczelnika Wydziału

pieczęć.godko Komisariat Rządu
 na m.st.Warszawę

geprüft den 12.IX.1940 J.

Wielinski

Nr. 349

Wpisany na listę członków

Izby L.W.B.

dnia 4 lutego 1936

L.rej. 349

KARTA REJESTRACYJNA

Członka Izby Lekarskiej

WARSZAWSKO-BIAŁOSTOCKIEJ

- 1) Imię i nazwisko (w/g ksiąg ludności) Anna Olga Krawicka
- 2) Miejsce i data urodzenia Bielcza (wuj. krakowski) 10. VII. 1908 r.
- 3) Obywatelstwo Polskie
- 4) Narodowość Polska
- 5) Dyplom Lekarski: (jaki, skąd i z jakiej daty, ew. nostryfikacja) Uniwersytetu Warszawskiego
1. XII. 1933 r. d. 536 w. szp. lekarska
- 6) Jednoročná praktyka szpitalna (szpitale i data) Szp. Św. Ducha
Szp. Św. Łojki, klinika chirurgiczna (Szp. Dz. Jezus)
- 7) Zaświadczenie o uprawnieniu do wykonywania praktyki
  - a) stałe (władze wydające, data wydania i liczba) Komisariat Przd. m. st. Warszawy 31 I 1936 r. 282
  - b) ~~czasowe~~ (władze wydające, data i liczba, termin uprawnienia i powód wydania)
- 8) Specjalność choroby wewnętrzne - Szpital Dz. Jezus, oddz. 8c.
- 9) Główne źródła dochodu praca rodzime
- 10) Miejsce zamieszkania: i wykonywanie praktyki lekarskiej (powiat, miejscowość, ulica Nr. domu)
Warszawa, Nowogrodzka 31 m. 19.
- 11) Data osiedlenia teraźniejszego od 1922 roku w Warszawie, praktyka w szpitalu (szpital)
- 12) Poprzednie miejsce zamieszkania i czas pobytu tamże Chwałów (wuj. krakowski)
- 13) Stosunek do służby wojskowej -
- 14) Przebyte choroby uodporniające ośpa pr., odra,
- 15) Stan rodzinny: (imię i nazw. pan. żony, imiona dzieci i data urodzenia, czy żona lub najbliżsi członkowie rodziny są lekarzami) panna, 2 braci lekarze wojskowi
- 16) Posiadane uprawnienia do emerytury państwowej lub społecznej -

17) (pożądane). Krótki życiorys oraz ewent. spis prac naukowych Urodziłam się w 1908 r. w
Bielczy. W 1927 r. ukończyłam gimnaz. państw. im. M. Kopernika w Warszawie.
Wydział Lekarski przy Univ. Warszawskim ukończyłam w r. 1933 w szpitalu,
 następnie odbyłam jednoroczną praktykę szpitalną.

Data 4. II. 1936 r.

Podpis

Anna Olga Krawicka 11

1/6/4

Londyn, 27, stycznia 1962.

d. da. 1004/62.

ZASWIADCZENIE WERYFIKACYJNE.

Dr. Med. CZUPERSKA-SŁIWICKA Anna.
Urodzona 10. lipca 1908r. w Bielczy woj. Krakowskie.

Za odwagę i wybitne zasługi w czasie służby w
Kolonie Sanitarnej na Pawiaku-Serbi w okresie konspiracji
odznaczona została przez Dowódcę Armii Krajowej w dn. 1.7.1944r.

Orderem Wojennym "VIRTUTI MILITARI" Kl. V-ej.

2.12427

Za zgodność

F.H.R.

P. Hęciak.

*Woj. zawi. i
inwigilacja
Archiw. gen. J. Gasiński
Celom dowodzenia
21.2.62*

*wpisane do Mięgr
Czuperskiej
1004 Dk*

1/12/5

W niniejszym zaświadczeniu, że znana mi osobiście
była więźniarka polityczna Paniąka, Agnieszka Rau,
urodzona w 1913 r., zamieszkała w Grudziądzu, została
aresztowana przez Gestapo w październiku 1943 r. wraz
z mężem i małoletnią córką. W czasie przesłuchania w
Ał. Szucho była bita, zintoksyzowana po głowie, twarzy
i kończynach dolnych. Przy braku pomocy lekarskiej stwier-
dzono krwiaki na głowie, brodzie, ramy twarzy
oraz rozległe siniace na kończynach dolnych. Z powodu
braku miejsc w szpitalu więziennym, przez cały okres
przebywania na Paniąku leżona była ambulatoryjnie
(przeznaczono caeli więzienną a następnie w ambulatorium
szpitalnym). Powodowało to karcenia się na uporczywe bóle
głowy, bezsenność i lęki - wystąpiły objawy nerwicy lękowej.
W marcu 1944 r. została zwolniona.

Zaświadczenie wydaję dla Z. U. S.

Anna Czuperska-Słwicka
lek. med. spec. chorób wewnętrznych

Anna Czuperska
lek. med. spec. chorób wewnętrznych

Anna Czuperska - Słwicka
b. więźniarki politycznej Paniąka od
24.XI.1940 r. do 31.VII.1944 r. funkcyj-
ny lekarz więziennego szpitala od-
działu kobiecego Paniąka, członkini
kierownictwa konspiracyjnej
siatki więziennych
zamu Al. Przejźniot 9 m 17
00-565 Warszawa.

Warszawa 28.XII.1974.

Związek Inżynierów Techników Państw.
Oddział w Grudziądzu
36-300 GRUDZIĄDZ, Mickiewicza

La zgodności

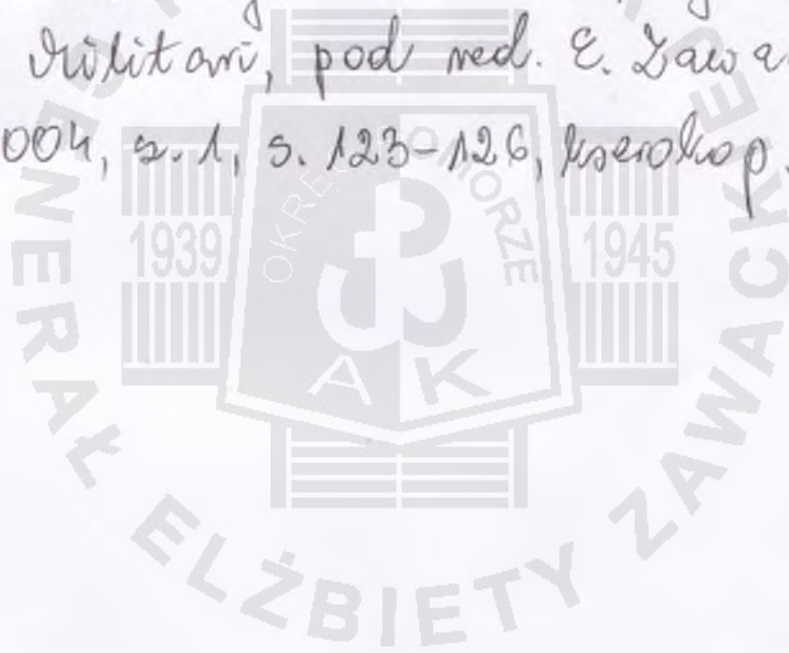
PREZES Oddziału ZIW PRL

Jerzy Janowski

II. Materiały uzupełniające rezerwy -
- Czuperska - Śliwicka Olga

1. Medalik Marię, biogram „Czuperska - Śliwicka Anna
Olga”, [w:] Stow. biograficzny kowsp. pomorskiej
1939-1945, Tomii 1996, s. 2, s. 45-46,
kserokop. k. 1 s. 1

2. Biogram „Czuperska - Śliwicka
Anna Olga”, [w:] Stow. biograficzny
kobiet odsuszonych Odręscu wojennym
Wirtutni Militari, pod red. E. Sawickiej,
Tomii 2004, s. 1, s. 123-126, kserokop. k. 3 s. 2-4

Czuperska-Śliwicka Anna Olga z d. Krawecka, ps. „Podkowa”, „Doktor Anna” (1908–1988), punkt kontaktowy KO ZWZ Pomorze w Warszawie.

Urodzona 10 VII 1908 r. w Bielczy, pow. Brzesko; córka Pawła i Herminy z d. Niedojadło. W 1922 r. przeniosła się z rodziną z Chrzanowa do Warszawy, gdzie w 1927 r. ukończyła Gimnazjum im. M. Konopnickiej i rozpoczęła studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom lekarza-internisty (L. 536) otrzymała 4 XII 1933 r. Pracowała jako lekarz-wolontariusz do 1935 r. w warszawskim szpitalu Dzieciątka Jezus, następnie św. Rocha. Odbyła przeszkolenie ratownictwa i obrony przeciwgazowej.

Od października 1937 r. do listopada 1940 r., (z trzymiesięczną przerwą od października do grudnia 1939 r.,) była lekarzem domowym w IV Obwodzie Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie (Zielonka). W

*Stow. biogr. konspiracji pomorskiej
1939-1945, Tommi 1936, 2. 2, 3, 45-46*

45

konspiracji wraz z mężem, dr. Henrykiem Czuperskim, zaprzysiężeni prawdopodobnie zimą 1939 r. przez mjr. Józefa Ratajczaka ps. „Karolczak”, pierwszego kmdta Okręgu ZWZ Pomorze (dr Czuperski poznał mjr. Ratajczaka we wrześniu 1939 r. w czasie obrony twierdzy Modlin). W warszawskim mieszkaniu Czuperskich przy ul. Nowogrodzkiej 31 m. 19 mieścił się punkt kontaktowy i przerzutowy kurierów z Pomorza. W nocy z 23/24 XI 1940 r. Czuperscy aresztowani zostali w swoim mieszkaniu przez gestapo, zadenuncjowani przez kuriera ZWZ, występującego pod nazwiskiem Józef Olszewski.

Czuperscy byli przesłuchiwani i torturowani wraz z mjr. Ratajczakiem w siedzibie gestapo w Al. Szucha, skąd przewieziono ich na Pawiak. Doktor Anna od wigilii 1940 r. do 31 VII 1944 r. jako więzień pełniła funkcję lekarza w szpitalu kobiecym „Serbia” na Pawiaku. Współorganizowała tam konspiracyjną siatkę więzienną ZWZ-AK, oddział 998/W Komendy Głównej.

Zwolniona z Pawiaka w dniu 31 VII 1944 r. udała się na ul. Złotą, do mieszkania zaprzyjaźnionej z nią w „Serbii” lekarki-stomatologa, Anny Sipowicz-Gościńskiej ps. „Dentystka”, oficera KG AK. Od drugiego dnia Powstania współorganizowała wraz z dr. Śliwickim ps. „Złoty”, lekarzem-więźniem z Pawiaka zwolnionym 31 VII z siedziby gestapo w Al. Szucha, punkt opatrunkowo-ratunkowy przy ul. Złotej 35, na terenie działań IV Zgrupowania AK „Gurt”. Po kilku dniach punkt ten, posiadający wyposażenie w łóżka i sprzęt szpitalny przyniesiony z rozbitego bombami lotniczymi szpitala ewangelickiego przy ul. Królewskiej 35, stał się szpitalem polowym IV Zgrupowania. Jako dr „Podkowa” w stopniu podporucznika potem porucznika AK pracowała w nim i w sąsiednim szpitalu aż do kapitulacji.

Po wyjeździe rannych i chorych do obozów-lazaretów jenieckich zdecydowała się wyjść z ludnością cywilną. Od 15 X 1944 r. do 1 IV 1945 r. kierowała szpitalem zakaźnym w podwarszawskim Brwinowie. Od 15 IV 1945 r. do 15 III 1946 r. była lekarzem-asystentem na oddziale wewnętrznym szpitala PCK w Milanówku. Od 1 IV 1946 r. pracowała jako lekarz rejonowy i kierowniczka ośrodka zdrowia we Włocławku wraz z dr. Zygmuntem Śliwickim, za którego wyszła za mąż. Po kilku latach wrócili do Warszawy, gdzie pracowali i mieszkali do śmierci.

Dr Anna Czuperska-Śliwicka zmarła 20 IX 1988 r. w Warszawie. Pochowana na cmentarzu Komunalnym na Powązkach.

Odnaczona Orderem Wojskowym *Virtuti Militari* V klasy (nr 12427) i Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami (rozk. z 2 X 1944 r.).

Jej pierwszego męża Henryka wywieziono 18 VIII 1942 r. z transportem więźniów Pawiaka do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i tam rozstrzelano 25 IX 1942 r.

AP AK, T.: Czuperska-Śliwicka A. (życiorys własny); A Gł. Biblioteki Lekarskiej,teczka osob. I Izby Lek. nr 1286; Zbiory własne autora; Czuperska-Śliwicka A., *Cztery lata ostrego dyżuru*, Warszawa 1968, passim.

1

11/2

CZUPERSKA-ŚLIWICKA Anna Olga
z d. KRAWECKA (1908–1988), ps. „Hanna”, „dr Podkowa”, „doktor Anna”, żołnierz SZP-ZWZ-AK, od XI 1940 więźniarka i lekarka więzienna Pawiaka, współorganizatorka wywiadu więziennego „998” O II KG AK, w Powstaniu lekarz szpitala powstańczego Zgrupowania AK „Gurt”

Anna Olga Krawecka urodziła się 10 VII 1908 w Bielczy pow. Brzesko jako najmłodsze dziecko lekarza Pawła Kraweckiego i Herminy z d. Niedojadło. W 1914 rozpoczęła naukę w szkole powszechnej w Chrzanowie, a kontynuowała ją w tamtejszym gimnazjum państwowym. Służbowe przeniesienie ojca do Warszawy spowodowało, że dalsza jej nauka odbywała się kolejno w Warszawskim Państwowym Gimnazjum im. E. Plater i im. M. Konopnickiej. Tam uzyskała maturę w maju 1927 i tego sa-

„Stow. biograficzny kobiet odważnych
Vyd. pod red. E. Lewackiej, t. 1 AK-G,
Wyd. FAJPAK, t. XLIII, Toruń, 2004, 123

11/13
mego roku wstąpiła na Wydział Lekarski UW. Dyplom lekarza internisty otrzymała 4 XII 1933. Do 1935 pracowała jako lekarz-wolontariusz kolejno w szpitalach św. Ducha, św. Zofii, Dzieciątka Jezus i św. Rocha. Od stycznia 1936 rozpoczęła samodzielną praktykę lekarską, miesiąc później przyjęta została do Izby Lekarskiej Warszawsko-Białostockiej. Od 1937 do listopada 1940 była lekarzem domowym w IV Obwodzie Ubezpieczeń Społecznych (Zielonka).

W końcu 1939 została, razem z mężem Henrykiem Czuperskim, zaprzysiężona pod ps. „Hanna” przez mjr. Józefa Ratajczaka ps. „Karolczak”, pierwszego Dowódcę Wojewódzkiego SZP i Komendanta Okręgu ZWZ Pomorze. W warszawskim mieszkaniu Czuperskich mieścił się punkt kontaktowy i przerzutowy kurierów z Pomorza. W nocy z 23 na 24 XI 1940 oboje Czuperscy zostali tam aresztowani przez gestapo (wydani przez pomorskiego kuriera ZWZ Józefa Olszewskiego). Po przesłuchaniach połączonych z torturami, podczas których Anna doznała poważnych urazów głowy, zostali z siedziby gestapo przewiezieni na Pawiak. Od 24 XII 1940 do 31 VII 1944 Anna jako więzień pełniła funkcję lekarza w szpitalu kobiecym „Serbia” na Pawiaku. Współorganizowała tam jako „dr Anna” wewnętrzną kobiecą siatkę więzienną, kryptonim 998/W Oddziału II KG ZWZ-AK. Ścisłe współpracowała z innymi zaprzysiężonymi lekarzami: Anną Sipowicz-Gościcką (VM), Ireną Kononowicz (VM), Krystyną Wandą Ossowską (VM), Zygmuntem Śliwickim i Felicjanem Lothem. Wraz z innymi członkami tej siatki udzielała więźniom, zwłaszcza wracającym z ciężkich przesłuchań, pomocnego wsparcia, dostarczając im żywność i artykuły pierwszej potrzeby. Doręczaniem grypsów (których zawsze uczyła się na pamięć na wypadek konieczności ich zniszczenia) ratowała wielokrotnie więźniom życie, wciąż ryzykując przy tym własne. Grypsy z zewnątrz, jak i poza Pawiak przekazywała przy pomocy łączników z siatki zewnętrznej (m.in. W. Gawryłow, L. Uzar (VM), Z. Doellinger (VM), M. Adamskiej (VM)). Umożliwiła w ten sposób ustalanie zeznań więźniarek oraz ostrzeganie zagrożonych lokali i ludzi. Utrzymywała też kontakt organizacyjny z delegatką „Patronatu”, Heleną Danielewicz, która przekazywała na Pawiak żywność i leki. Ponieważ rozmowy z nią odbywały się zawsze w obecności gestapowca, posługiwały się językiem łacińskim dla przekazywania tajnych informacji rzekomo będących nazwami leków. Pomagając symulować choroby, ratowała często więźniarki z transportów do obozów (m.in. powieściopisarkę Polę Gojawczyńską). Sama miała zostać rozstrzelana w ruinach getta 30 IX 1943. Ocalała dzięki interwencji dr. Śliwickiego u dr. Bomeiera, lekarza gestapo w Al. Szucha.

Dnia 31 VII 1944 zwolniona przez Niemców z innymi więźniami Pawiaka, nie wywiezionymi wówczas do obozów koncentracyjnych, udała się z dwoma innymi lekarzami Pawiaka: Zygmuntem Śliwickim „dr Złoty” i Anną Sipowicz-Gościcką „Dentystka” do swego mieszkania przy ul. Złotej. W kilka dni później wszyscy troje utworzyli punkt opatrunkowo-ratunkowy w domu przy ul. Złotej 35, wkrótce zamieniony na szpital polowy IV Zgrupowania AK „Gurt”. Tam przeniesiono łóżka i sprzęt szpitalny z rozbitego bombami lotniczymi szpitala ewangelickiego przy ul. Królewskiej 35. Pracowała też w innym szpitalu IV

11/14

Zgrupowania przy ul. Złotej 22. Występowała pod pseudonimami „dr Podkowa” i „dr Anna Podkowa”.

Ppor. Anna Czuperska Rozkazem Dowódcy AK z 1 VII 1944 została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego *Virtuti Militari za odwagę i wybitne zasługi w czasie służby w Kolumnie Sanitarnej na Pawiaku-Serbii w okresie konspiracji*. Nadanie orderu zostało zweryfikowane w 1962 przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie z nr. Krzyża 12427, a w 1964 przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń przy ZG ZBoWiD. Była także odznaczona Sr.KZzM (Rozkaz KG AK z 2 X 1944). Po wojnie awansowana do stopnia porucznika, odznaczona także przez władze PRL KKOOP.

Po kapitulacji Powstania wyszła 7 października z Warszawy z ludnością cywilną. Od 15 X 1944 do 1 IV 1945 kierowała szpitalem zakaźnym w podwarszawskim Brwinowie, potem do marca 1946 była lekarzem-asystentem na oddziale wewnętrznym szpitala PCK w Milanówku. Następnie pracowała jako lekarz rejonowy i kierowniczką I Miejskiego Ośrodka Zdrowia we Wrocławiu, gdzie również pracował dr Zygmunt Śliwicki, za którego wyszła za mąż. Po kilku latach, już jako emeryci, Śliwicy wrócili do Warszawy, gdzie działali w Klubie Byłych Więźniów Pawiaka. W latach 60. napisała książkę *Cztery lata ostrego dyżuru* (I wydanie 1965, II wydanie 1968).

Doktor Anna Czuperska-Śliwicka zmarła 20 IX 1988. Spoczywa w jednym grobie z mężem Zygmuntem Śliwickim na Powązkach. Na płycie nagrobnej znajduje się napis: *Ratowali życie tysiącom walczących o wolność Polski*.

Pierwszy mąż, Henryk Czuperski, lekarz wojskowy, zmobilizowany we wrześniu 1939, został aresztowany razem z Anną i rozstrzelany w Oświęcimiu 25 IX 1942. Drugi mąż, dr Zygmunt Śliwicki, poślubiony w 1946, żołnierz wywiadu więziennego na Pawiaku. Ojciec Anny, kpt. Paweł Krawecki, był lekarzem wojskowym, od 1922 w Oficerskiej Szkole Sanitarnej w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. Oboje rodzice zmarli przed II wojną światową. Najstarszy brat Jan, por., lekarz wojskowy, zginął zamordowany w Katyniu. Drugi brat Władysław, kpt. KOP, szef sanitarny Obw. Krosno AK, zmarł po powrocie z zesłania w głąb Rosji. Siostra Maria po ukończeniu farmacji wyszła za mąż za kapitana lotnictwa Tadeusza Pokoniewskiego, łączniczka ZWZ-AK, przeniosła się do Krakowa. Trzeci brat Jerzy, także lekarz wojskowy, por. 21 pp, zmarł w 1970.

AKHK, ko. Czuperska-Śliwicka A.; AUW, ap. sygn. 26746 (Krawecka A.); APAK, T-K-696/1533; CAW, sygn. ap. 3837 (Czuperski H.); DW UdsKiOR, WI Nr 1 GKWO ZG ZBoWiD z 1964, poz. 21; GBL, sygn. L 1246; *Spis VM Londyn*, s. 34; SPP, Źródła, teka 107; *Armia Krajowa na Pomorzu*, Toruń 1993, s. 29; Brzosko-Mędryk D., *Niebo bez ptaków*, Warszawa 1968, s. 20; Chrzanowski B., *Konspiracja Rządu RP na Pomorzu w l. 1939–1945*, Gdańsk 1992, s. 13; **Czuperska**, *Cztery lata...*, passim; Domańska R., *Pawiak był etapem*, Warszawa 1987, passim; taże, *Pawiak – kaźń i heroizm*, Warszawa 1988, passim; Gąsiorowski A., *Geneza i początek ruchu oporu na Pomorzu Gdańskim*, Gdańsk 1991, s. 111; Groblewska, *Konspirowały...*, s. 135,

136, 137, 139; *Katyni. Księga cmentarna...*, s. 308; Kledzik M., *Między Marszałkowską i...*, Warszawa 1994, s. 268, 280; tenże, *Smak głodu*, Warszawa 1996, s. 180; Kunert, *Słownik...*, t. 1, s. 20, 45, 74, 109, t. 2, s. 20, 56, 99; Kurek-Dudowa H., *Anna Czuperska-Śliwicka (10 VII 1908–20 IX 1988)*, Kronika Warszawy 1989, nr 4, s. 255–259; Mazur, *BIP*, s. 148; Skoczek, „Gurt”-„Kedyw”..., s. 225; Polak, *Kaw. VM... Wykazy*, s. 399; *St. Konsp. Pom.*, cz. 2, s. 45–46; *Służba Polek...*, cz. 2, s. 124, cz. 3, s. 31, 34, cz. 4, s. 346; Strzembosz, *Odbijanie...*, passim; *Sylwetki kobiet-żołnierzy*, t. 1, Toruń 2003, s. 129, 256, 318, 373; Śliwicki Z., *Meldunek z Pawiaka*, Warszawa 1974, passim; Wanat, *Za murami...*, passim; Wesołowski, *Order VM...*, s. 545 i 716; Więż 1989, nr 2, nekrolog A. Czuperskiej-Śliwickiej, s. 156; *Wspomnienia więźniów Pawiaka*, Warszawa 1978, passim; Zbyszewska Z., *Ministerstwo polskiej biedy*, Warszawa 1983, passim.

III/5. Materiały źródłowe zebrane
przez E. Zawachę do opracowania
biogramu (Stow. biograf. kobiet odsuwanych...)

1. Karta rejestracyjna stowowizy Szby
Lekarskiej nr 749 z 4.02.1936, kserokop.
oryg.; kwestionariusz dla pierwszorz.
zgłoszenia zawodów lekarskich - kserokop.
oryg. w j. niemieckim k. 2 s. 1-4
2. Życiorys stowowizy Cuperskiej - Kwarcikowej
Anny z 28.08.1946, kserokop. rękop. oryg. k. 1 s. 5
3. Arkusz ewidencyjny stowowizy
Cuperkiej z d. Hlawnyluk, kserokop.
oryg. k. 1 s. 6-7
4. Wypis z akt Centr. Arch. Wojsk.
spomedrony przez Macieja Suleja -
dot. Henryka Cuperkiego, kserokop.
rękop. k. 1 s. 8
5. Wypis z akt Głównej Biblioteki
Lekarskiej spomedrony przez Macieja
Suleja, kserokop. rękop. k. 1 s. 9
6. Biogram Cuperkiej - Skowickiej
Anny autorstwa Macieja Suleja
z 1987, mpis k. 4 s. 10-14
7. jak wyżej z 14.02.2003 k. 4 s. 15-19
8. Wspomnienia H. Suleja do biogramu,
mpis k. 3 s. 20-22
9. Koperta do ogromadz. mater. źródł. k. 1 s. 23-24

111/51/1
Wpisany na listę członków
Izby L.W.B.
dnia 4 lutego 1936
L.rej. 749

do praktyki.
Nr. 282
31 stycznia 1936 r.
Wydz. Ld. Woi. Wradu

KARTA REJESTRACYJNA

Członka Izby Lekarskiej
WARSZAWSKO-BIAŁOSTOCKIEJ

- 1) Imię i nazwisko (w/g ksiąg ludności) Anna Olga Krawicka
- 2) Miejsce i data urodzenia Bielża (wój. krahowicki) 10. VII. 1908 r.
- 3) Obywatelstwo Polskie
- 4) Narodowość Polska
- 5) Dyplom Lekarski: (jaki, skąd i z jakiej daty, ew. nostryfikacja) Uniwersytetu Warszawskiego
1. XII. 1933 r. L. 536 na stop. lekarska
- 6) Jednoročná praktyka szpitalna (szpitale i data) Szp. Św. Ducha
Szp. Św. Zofii, i klinika chirurgiczna (Szp. Św. Józefa)
- Zaświadczenie o uprawnieniu do wykonywania praktyki
- a) stałe (władze wydające, data wydania i liczba) Komisariat Rządu m. st. Warszawy 31 I 1936 r. 282
- b) ~~czasowe~~ (władze wydające, data i liczba, termin uprawnienia i powód wydania)
- Specjalność chirurgia - Szpital Św. Józefa, oddz. 8^c.
- Główne źródła dochodu praca rodzima
- Miejsce zamieszkania: i wykonywanie praktyki lekarskiej (powiat, miejscowość, ulica Nr. domu)
Warszawa, Nowogrodzka 31 m. 13.
- Dotychczasowe miejsca osiedlenia: od 1922 roku w Warszawie, praca oddziałowa (Koch)
- Dotychczasowe miejsca zamieszkania i czas pobytu tamże Chełmów (wój. krahowicki)
- Dotychczasowy stan w służbie wojskowej -
- Dotychczasowe choroby uodporniające ospa pr., odra,
- Dotychczasowy stan rodziny: (imię i nazw. pan. żony, imiona dzieci i data urodzenia, czy żona lub najbliższ. członkowie rodziny są lekarzami) panna, 2 braci lekarze wojskowi
- Dotychczasowe uprawnienia do emerytury państwowej lub społecznej -
- 7) Krótki życiorys oraz ewent. spis prac naukowych Urodziłam się w 1908 r. w 1927 r. ukończyłam gimnaz. państw. im. M. Konopnickiej w Warszawie. Lekarski pomy Uniwersytetu Warszawskiego ukończyłam w r. 1933 w gimnazjum, odbyłam jednoroczną praktykę szpitalną.

4. II. 1936 r.

Podpis

Krawicka Anna
Lekarz

20

Legit. obywatela do Włoch 105-1933

A

Personalausweis Nr. 1928
ausgestellt III/15/21

Fragebogen zur erstmaligen Meldung der Heilberufe.

L-1246

Kwestionariusz dla pierwszego zgłoszenia zawodów leczniczych.

Heilberufe im Sinne dieser Meldung sind: Ärzte, Apotheker, Zahnärzte, Dentisten mit Berechtigung selbständige Praxis auszuüben, Zahntechniker ohne Berechtigung selbständige Praxis auszuüben, Feldschere, Hebammen, Krankenpfleger, Krankenpflegerinnen, Krankenschwestern, Masseure und Masseusen, Sprechstundenhilfen, Laboranten, Desinfektoren.

Die Fragebogen müssen gewissenhaft und sorgfältig ausgefüllt und deutlich geschrieben werden. Vor der Ausfüllung sind zunächst sämtliche Fragen zu lesen.

Gesundheitskammer des Distrikts: Warszawa
Izba Zdrowia Dystryktu:
Kreishauptmannschaft: Warszawa
Starostwo Okręgowe:
Kreis: Warszawa
Powiat:
Art des Heilberufes: lekarz
Rodzaj zawodu leczniczego:

- Familiennamen (bei Frauen auch Geburtsname): Krawecka-Cruperska
Nazwisko (u kobiet zamężnych, nazwisko panięńskie):
- Vorname (Rufnamen unterstreichen): Anna Olga
Imię (głównie imię podkreślić):
- Ständiger Wohnort und Wohnung: Nowogrodzka 31 m 19
Stale miejsce zamieszkania (ul. nr domu i mieszk.):
- Praxisstelle bzw. Arbeitsstätte: Warszawa
Miejsce wykonywania zawodu:
  - bei selbständigen Heilberufen Praxisstelle: Warszawa
przy zawodach samodzielnych miejsce wykonyw. praktyki:
  - bei angestellten Heilberufen Arbeitsstätte (Arbeitgeber, Krankenhaus, Klinik usw.): _____
przy zawodach niesamodzielnych miejsce pracy (pracodawca, szpital i t. p.):
- Heimatanschrift: Warszawa
Miejsce przynależności:
- Tag, Monat und Jahr der Geburt: 10 lipiec 1908
Dzień, miesiąc i rok urodzenia:
Geburtsort: Bielża Kreis: Brestko
Miejsce urodzenia: Powiat:
- Sind Sie ledig, verh., verwitwet, geschieden? zamężna
Stan (wolny, żonaty, owdowiały, ewentualnie rozwiedziony):
Der Ehefrau a) Mädchenname: _____ b) Geburtsdatum: _____
Zona a) Nazwisko panięńskie: b) data urodzenia:
- Zahl und Geburtsjahr der Kinder (die Verstorbenen in Klammern): _____
Ilość i wiek dzieci (zmarłe wymienić w nawiasie):
1. _____ 2. _____ 3. _____
- Religiöses Bekenntnis: rymsko-katolickie
Wyznanie religijne:
- Staatsangehörigkeit am 1. 9. 1939: poliska
Przynależność państwowa w dniu 1. 9. 1939:

III/5/3

11. a) des Angefragten: Name Vorname Konf. Volkstum
 Zgłaszającego się: Nazwisko Imię Wyznanie Narodowość

Vatersvater: + Krawecki Jakob r.-kat polska
 Ojciec ojca

Vatersmutter: + Kulpa-Krawecka Katarzyna r.-kat polska
 Matka ojca

Muttersvater: + Niedojadło Stanisław r.-kat polska
 Ojciec matki

Muttersmutter: + Dziurdzik-Niedojadło Anna r.-kat polska
 Matka matki

b) seiner Ehefrau: Name Vorname Konf. Volkstum
 Jego żony: nazwa Nazwisko Imię Wyznanie Narodowość

Vatersvater: + Czuperski Julian r.-kat polska
 Ojciec ojca

Vatersmutter: + Czuperska z domu Kucińska Ewa r.-kat polska
 Matka ojca

Muttersvater: Borkowski Karol r.-kat polska
 Ojciec matki

Muttersmutter: Borkowska z domu Domiatowicz Franciszka r.-kat polska
 Matka matki

12. Wann (Tag, Monat, Jahr) und wo haben Sie Ihre Prüfung abgelegt? 21. XI. 1933 r. Univ. Wa
 Kiedy (dzień, miesiąc, rok) i gdzie złożył Pan swoje egzaminy? (No. dyplomu 536)

13. Genaues Datum der Berechtigungserteilung: 31. I. 1936 r.
 Dokładna data otrzymania uprawnienia dla wykonywania zawodu

14. Ort der Berechtigungserteilung: Warszawa
 Miejscowość, gdzie otrzymał Pan to uprawnienie:

15. Falls Berechtigung im Ausland erworben: Haben Sie die Genehmigung zur Ausübung Ihres Heilberufes innerhalb Polens?
 Jeżeli uprawnienie do wykonywania zawodu otrzymano zagranicą: Czy ma Pan zezwolenie na wykonywanie zawodu w Polsce?

Datum _____ und Aktenzeichen des Ministeriums: _____
 Data: _____ i znak aktu Ministerstwa:

16. Wann und an welcher Ausbildungsanstalt haben Sie Ihren Heilberuf erlernt?
 Kiedy i w jakim zakładzie kształcił się Pan w swym zawodzie:

17. Sind Sie früher im Dienst des Staates, der Länder und Gemeinden, der Wehrmacht oder in ihren Berufsorganisationen hauptamtlich tätig gewesen?
 Czy był Pan przedtem w służbie państwowej, samorządowej, wojskowej, w jakich organizacjach zawodowych był Pan czynnym, lub czy pracował Pan urzędowo w swoich zawodowych organizacjach? nie

In welcher Eigenschaft?
 W jakim charakterze: _____

18. Haben Sie eine besondere Prüfung abgelegt?
 Czy ma Pan specjalny egzamin? nie

19. Üben Sie Ihren Heilberuf aus?
 Czy wykonuje Pan swój zawód lekarski? tak

20. Ist Ihnen die Ausübung Ihres Heilberufes verboten?
 Czy zostało Panu odebrane prawo wykonywania zawodu? nie

21. Haben Sie auf die Ausübung Ihres Heilberufes verzichtet?
 Czy zrezygnował Pan z prawa wykonywania swego zawodu? nie

(Ein Verzicht ist der Gesundheitskammer Krakau schriftlich anzuzeigen).
 (Rezygnację należy wnieść pisemnie do Gesundheitskammer w Krakowie).

22. Haben Sie am Weltkriege 1914—1918 teilgenommen?
 Czy brał Pan udział w wojnie światowej 1914-1918? nie

In der Wehrmacht welchen Staates? _____ Damaliger Dienstsgrad? _____
 W jakiej armii? _____ ówczesny stopień wojskowy?

23. a) Haben Sie der polnischen Wehrmacht angehört?
 Czy należał Pan do armii polskiej? _____

III/5/4

b) Letzter Dienstgrad in derselben? _____

Ostatni stopień wojskowy w tejże? _____

24. Sind Sie Kriegsbeschädigter? _____

Czy jest Pan inwalidą wojennym? _____

Höhe der Erwerbsminderung in %: _____

Wysokość strat zarobkowych w % _____

Beziehen Sie eine Rente oder Pension? nie

Czy pobiera Pan rentę albo emeryturę? _____

25. Besitzen Sie Anerkennung für ein Sonderfach? nie

Czy przyznano Panu tytuł specjalisty? _____

Welches Fach? _____

Jaka specjalność? _____

Seit wann? _____

Od kiedy? _____

26. Wann haben Sie sich zur Ausübung Ihres Heilberufes niedergelassen? od 13 roku życia w Warszawie

Kiedy się Pan osiedlił celem wykonywania swego zawodu? _____

Besitzen Sie eine Heilanstalt? nie

Czy posiada Pan zakład leczniczy? _____

wo? _____

gdzie _____

Wer ist Eigentümer der Anstalt? _____

Kto jest właścicielem zakładu? _____

27. Sind Sie nebenamtlich tätig? nie

Czy zajmuje Pan jeszcze inne stanowisko? _____

In welcher Eigenschaft? _____

W jakim charakterze? _____

28. Sind Sie bei einer Sozialversicherungsanstalt angestellt? nie

Czy jest Pan zatrudniony w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych? _____

Bei welcher? _____

W jakim? _____

29. Sind Sie bei einer Knappschaft angestellt? _____

Czy Pan jest zatrudniony w Spółce Brackiej? _____

30. Sind Sie als Beamter angestellt? nie

Czy jest Pan zatrudniony jako urzędnik? _____

Bei welcher Behörde? _____

W jakim urzędzie? _____

Dienstbezeichnung: _____

Stopień służbowy? _____

Üben Sie neben der Beamten-tätigkeit noch privat Ihren Heilberuf aus? zab

Czy obok czynności urzędowych wykonuje Pan swój zawód prywatnie? _____

Üben Sie Lehrtätigkeit aus? nie

Czy uprawia Pan działalność naukową? _____

Welcher Art? _____

Jakiego rodzaju? _____

31. Sind Sie hauptamtlich angestellt? nie

Czy posiada Pan stanowisko urzędowe? _____

In der Industrie? nie

W przemyśle? _____

oder in welcher Eigenschaft? _____

Albo w jakim charakterze? _____

32. Wenn Sie Ihren Heilberuf nicht ausüben, welche andere Tätigkeit üben Sie aus? _____

Jezeli nie wykonuje Pan swego zawodu, czym się zajmuje? _____

Dr. Anna Krawecka

Stempel
pieczęć

Krawecka-Cruperska
Unterschrift
podpis

lekun
des Heilberufers.
należącego do zawodu leczniczego.

III/15/5

Zyciorys.

Urodziłem się dn. 10.VII. 1908 r. w Bielicy, pow. Brestko, woj. krakowski. W 1927 r. ukończyłem gimnazjum państw. im. M. Konopnickiej w Warszawie. Też w tym roku wstąpiłem na Wydział Lekarski Uniwers. Warszawskiego, który ukończyłem w grudniu 1933 r. Po ukończeniu obowiązkowego rocznego stażu i otrzymaniu prawa praktyki pracowałem jako lekarz-wolontariusz na oddz. wewnętrzny w Szpit. Dziec. Jesus do 1935, a następnie w Szpitalu św. Rocha w Warszawie w latach 1936-1937. Od października 1937 do września 1939 r. pracowałem w charakterze lekarza chorobowych IV Ośrodka św. Ursz. Szpit. w Warszawie (Zielonka), a następnie od stycznia 1940 do 24 listopada 1940 r. również w IV Obr. Ub. Szpit. (nie zastąpiłem 2. listopada 1940 zostałem aresztowany przez Gestapo wraz z żoną moją Dr. Henrykimi Cuperstein i wywieziony na Pawiak do 31.VII. 1944 r. Mąż mój został wyzwolony w sierpniu 1942 do Ostrowca i rozstrzelany 25. września 1942 r.

Na Pawiaku pracowałem jako lekarz-wizjer w Szpitalu więziennym oddziału kobiecego „Serbja” (1940-1944/31.VII); w okresie Powstania Warszawskiego brałem udział jako lekarz (1.VIII 6/X/44); Od 15/X/44 - 1/IV/45 prowadziłem szpital zakazny w Berezynie. Od 15/IV/45 - 15/III/46 pracowałem w charakterze lek. asystenta oddziału wewnętrzny szpitala P.C.K. w Miłokopolu k. Warszawy.

O 1.IV.46. pracuję jako lekarz rejonowy w Szpit. we Wwałach (I Obr.), i kierownik I oddzi. Os. r. Zolna, Wwałach.

Henryk Cuperstein
lekarz.

z 2.VIII.46.

Dz 2322
27/9/70

I.

1. Dane personalne /imię, nazwisko - pismem drukowanym, imię ojca, data i miejsce urodzenia, pseudonimy, stopień w AK/ :

Zuzanna Czuperska z domu Hawryluk (pseudonim "Olga")

imię ojca: Bolesław 2.08.1927 - Warszawa Samotarska-Targowka

2. Służba w AK - przydział^{x/}/oddział, teren działania, pseudonim lub nazwisko dowódcy/ :

*Batalion "Kiliński" V Kompania Warszawa -
Początek w. Burzy, Powstania, "Burza"
Powstania. Pół. zbrojne - Powstania*

3. Czy był odznaczony Medalem Wojska /jeśli tak nr. i data leg./

NIE

4. Zweryfikowany przez Komisję Weryfikacyjną /podać nr. weryfikacji i nazwę Komisji/ :

KR "KILIŃSKI" nr. EW 2377

5. Ogółem służba w AK na podstawie powyższych danych: *17.04.1942 r. do*

15.10.1944 r. - 2 lata 4 mies.

dokładny adres z kodem

podpis

[Signature]

Wniosek na nadanie Medalu i Krzyża

II.

Zarząd Okręgu *Warszawa SZZ-AK*

potwierdza ścisłość powyższych danych na podstawie przedstawionych dokumentów i stawia wniosek o nadanie Medalu Wojska - Krzyża AK.

*WARSAWA 15.10.1944
OKRĘG WARSZAWSKI
10-22 Warszawa, tel. 24-15-48*

podpis i stempel Zarządu Okr.

[Signature]

III. Powyższy wniosek akceptuje Zarząd Główny Stowarzyszenia Żołnierzy AK.

podpisy i stempel Zarządu Gł.

[Signature]

Orzeczenie

Nadaje się Krzyż AK

Medal Wojska po raz .....

podpis i pieczęć

wyjaśnienie: ^{x/} podać czasokresy i przydziały w AK, Powstaniu, "Burzy" i innych akcjach bojowych, również obozy jenieckie i koncentracyjne, więzienie.

verbe

Urodziłam się w 1923 r. w W-wie, gdzie skończyłam Średnią Szkołę Handlową, mieszkałam do 1944 r.

1939 r. od września do listopada, pracowałam we Włocławku pod Warszawą w m. 15/17 Szpitalu polowym, jako pomoc sanitarna. W grudniu 1939 r. wstąpiłam do Organizacji - byłam kolporterka prasy między innymi "Iskra" i Biuletynu Informacyjnego. Wiosną 1942 r. zostałam przydzielona do 5. kompanii Batalionu AK "Kiliński" w której przesłam przeszkolenie jako łączniczka i sanitariuszka z 1 miesięczną praktyką szpitalną włącznie. W 1943 r. awansowałam na Sekcyjną II Sekcji sanitarnej. Brałam udział w Powstaniu Warszawskim w ramach akcji 5 kompanii na odcinku Wola.

Do Powstania przebywałam we Włocławku pod W-wą, pracowałam tam w Ośrodku Zdrowia, który pomagał chorym i rannym niekimiernom z Pruszkowa. Do wojny przebywałam z mężem do Gubinska. Wstąpiłam do P.S.L. St. M. Wokajczyca. Posiadam do dnia dzisiejszego Legitymację. Wychowałam się w jedności i pracowałam charakterem starszej kuzynki do emerytury.

Podpis: M. Sulej z W-wy

W. Panafie Wasyłkale Siwistych u W. u.

ur. 21. IV. 1910 r.

S. Jędra Roberta i Eleonory Stefani z Borke w d. u.

w 1934 r. z um. Pl. Weteranów 4.

ppr. res. lek. med. z dnem 1.1.1938.

Leży - energ. i praktyczny, bez uciążliwych, b. sumienny i pracowity.

b. dobre wykształcenie z funkcji lek. med. i praktyczny.

Absol. Wyższ. Lek. UW.

Ateneum w 1936 r. - ul. Pamiątkowa 109.

W l. 1935-36 ukon. postępow. w Cent. Wyższ. Szkoł.

Ukończył Akad. Pochod. Szkoł. Rozumny z wyzn. b. słobym.

(w dn. 20. IX. 35 - 17. III. 36)

Materiały zle wypracowania.

Stanowisko na Wyższ. Lek. UW

od 1924 do 1934 r.

! Wzrost chętny w Par. Wn. Siw.

1165 / 1910.

Przyjeżdżają M. Sulej z Warszawy
i wyjeżdżają z CAW

11/5/9

W 1947r. panna Julia Kierowska I Mędrzo Osiedla
Zdrowia we wnetarzu om jako lekarz
rejonowy w ubezpieczeniu Społecznym
I otwósl.

na prowadzila prywat. praktyk.

Dr. Krawiec - Czerwina Anna, ur. 10. VII. 1908 w Białym
pod arbulicam Tuby Lek. Wawn.-Białostoc. 02 dn. 4. II. 1936.
Zam. Brwinów, ul. Leśna 59.

w dn. 1. II. 1945r.

W styczniu 1938. dr. Krawiec Anna Olga córka panny
zajmowała stanowisko lekarz higienista w Z. P. O. K.
om donosiła pomoc lekarską w Ub. Społ. w Zielonce.

Studiowała lek. na UW od 1. 1927 - 1932.

i uzyskała stopień lekarza uprawniający do ubieg. się
o stopień doktora om uzyskała prawo do wykonyw.
praktyki lekarskiej.

W 1940r. prowadzila praktykę lekarską
miejscowość na Nowogrodzie 31 m 9.

17. II. 1940r

Przebieg M. Sulej z Huty z Udskior & 2003r.

nr bykern 46/

S. X 01/87

11/5/10

Anna Olga CZUPERSKA-ŚLIWICKA z d. KRAWECKA - ms

Urodziła się 10 lipca 1908r. w Bielczy k. Brzeska w Galicji jako najmłodsze dziecko Pawła i Herminy z Niedojadłów.

Miała trzech braci – Jerzego, Jana i Władysława oraz siostrę Marię. Jerzy i Jan zostali lekarzami wojskowymi. Jan, porucznik w st. spocz., lekarz 82 pp, został zamordowany w Katyniu. Władysław po powrocie z zesłania do Rosji przedwcześnie zmarł. Maria ukończyła w Warszawie farmację i wyszła za mąż za kapitana lotnictwa Tadeusza Pokoniewskiego.

Do 1922r. mieszkali w Chrzanowie, a następnie w Warszawie, gdzie ojciec ich, lekarz wojskowy w stopniu kapitana, pracował w Szpitalu Ujazdowskim.

Anna w 1927r. ukończyła Gimnazjum Państwowe im. M. Konopnickiej w Warszawie i w tym samym roku wstąpiła na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego. Dyplom lekarski otrzymała w dniu 4 grudnia 1933r. Specjalizowała się w chorobach wewnętrznych. Jednoroczną praktykę lekarską odbywała w szpitalach św. Ducha, św. Zofii i Dzieciątka Jezus. W dniu 31 stycznia 1936r. otrzymała pozwolenie na wykonywanie praktyki lekarskiej, a 4 lutego tego roku została członkiem Izby Lekarskiej Warszawsko – Białostockiej. Mieszkała w owym czasie przy ul. Nowogrodzkiej 31, a utrzymywała się dzięki pomocy rodziny.

111/5/11
2

W latach 1936 – 1937 pracowała w Szpitalu św. Rocha, a od października 1937r. do listopada 1940r. w charakterze lekarza domowego w IV Obwodzie Ubezpieczeń Społecznych.

Wyszła za mąż za dr Henryka Czuperskiego, lekarza w Szpitalu Przemienienia Pańskiego. Jako podporucznik rezerwy, absolwent SPR w Centrum Wyszkolenia Sanitarnego, zmobilizowany w sierpniu 1939r., odbył kampanię wrześniową na stanowisku lekarza pułkowego w 28 DP wchodzącej w skład Armii „Łódź”. Za doprowadzenie całego taboru sanitarnego pułku do Modlina został odznaczony Krzyżem Walecznych. Po kapitulacji powrócił do pracy w Szpitalu Przemienienia Pańskiego.

Już jesienią 1939r. obydwoje, pod ps. ps. Ryszard i Hanna, znaleźli się w strukturach konspiracyjnych. Stało się to za pośrednictwem mjr. Józefa Ratajczaka, który po zwolnieniu z niewoli niemieckiej organizował ZWZ na terenach włączonych do Rzeszy, a dr. Henryka Czuperskiego znał z kampanii wrześniowej. Mieszkanie Czuperskich w Warszawie było punktem kontaktowym mjr. Ratajczaka i jego podkomendnych. Wskutek wsypy spowodowanej przez szpicla o ps. Józef Olszewski znajdującego się w otoczeniu mjr. Ratajczaka, w nocy z 23 na 24 listopada 1940r. zostali aresztowani przez gestapo. Dr Czuperski po długotrwałym, ciężkim śledztwie, a następnie leczeniu w szpitalu więziennym na Pawiaku, został w dniu 18 sierpnia 1942r. wysłany do Oświęcimia i tam rozstrzelany 25 września tego roku.

Także Anna przeszła ciężkie przesłuchanie wskutek którego doznała poważnych urazów głowy. W dniu 24 grudnia 1940r. została zatrudniona jako lekarz – więzień w szpitalu oddziału kobiecego na Pawiaku. Wraz z innymi lekarzami – więźniami: dr Zygmuntem Śliwickim, przed aresztowaniem członkiem TAP w Pruszkowie, dr Anną Sipowicz-Gościcką, dr Ireną Kononowicz, dr Krystyną Ossowską, dr Felicjanem Lothem, wchodziła w skład siatki wewnętrznej komórki więziennej KG ZWZ-AK. Wraz z dr. Śliwickim i dr Sipowicz-Gościcką tworzyła ściśle grono siatki wewnętrznej. Wspólnie z nimi oraz innymi członkami komórki „W” wielokrotnie ratowała życie więźniów Pawiaka. Sama była także wyznaczona na rozstrzelanie w ruinach getta w dniu 30 września 1943r. Ocalała dzięki interwencji dr. Śliwickiego u dr. Bomeiera, lekarza gestapo na Szucha.

W dniu 31 lipca 1944r., w związku z likwidacją Pawiaka przez Niemców, wyszła na wolność wraz z innymi lekarzami – więźniami.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła od 1 sierpnia do 6 października. Pod ps. dr Anna Podkowa pełniła funkcję lekarza baonu „Gurt”. W „Gurcie” służył także dr Zygmunt Śliwicki, ps. dr Złoty oraz dr Anna Sipowicz-Gościcka.

Od 15 października 1944r. do 1 kwietnia 1945r. prowadziła szpital zakaźny w Brwinowie. Następnie przez blisko rok czasu, do 15 marca 1946r., pracowała jako lekarz-asystent Oddziału Wewnętrznego Szpitala PCK w Milanówku.

Wyszła tam za mąż za dr. Zygmunta Śliwickiego. Wiosną 1946r. wyjechali do Wrocławia, gdzie Anna od 1 kwietnia tego roku pracowała jako lekarz rejonowy Ubezpieczalni Społecznej i kierownik I Miejskiego Ośrodka Zdrowia.

Dom Śliwickich we Wrocławiu i ich gabinety lekarskie zawsze stały otworem dla b. więźniów Pawiaka. Po przejściu na emeryturę przenieśli się do Warszawy. Wiele lat pracowali społecznie w Klubie Byłych Więźniów Pawiaka. W 1965r. ukazało się I wydanie wspomnień Anny Czuperskiej- Śliwickiej pt. „Cztery lata ostrego dyżuru”. Książka ta spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem czytelników i wysoką oceną historyków. W 1968r. ukazało się jej II wydanie.

Zmarła 20 września 1988r. w trakcie przygotowywania III wydania „Czterech lat ostrego dyżuru”. Spoczywa na Powązkach u boku swego drugiego męża, dr. Zygmunta Śliwickiego. Grób ich wieńczy napis „*Ratowali życie tysiącom walczących o wolność Polski*”.

Krzyż Srebrny Orderu Wojennego Virtuti Militari nadany jej w czasie Powstania Warszawskiego został w 1962r. pozytywnie zweryfikowany przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie (nr k. 12427), a w 1964r. Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń przy ZG ZBoWiD.

Była także odznaczona przez Dowództwo Armii Krajowej Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, a po wojnie przez władze PRL Krzyżem Komandorskim OOP.

Źródła:

CAW, syg. ap 3837 (Henryk Czuperski).

III/15/14
4/14

DW UdsKiOR, Wykaz imienny odznaczonych za udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą w Kraju i w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie w latach 1939 – 1945 zatwierdzonych przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń powołaną za zgodą Ministra Obrony Narodowej przez Zarząd Główny ZBoWiD, poz. 21; Spis VM Londyn, s. 34.

GBL, syg. L 1246 (Anna Olga Czuperska).

Czuperska-Śliwicka A., Cztery lata ostrego dyżuru, Warszawa 1968, s. 9 i passim.

Domańska R., Pawiak był etapem, Warszawa 1987, s. 20, 39, 113, 119, 121, 208, 474.

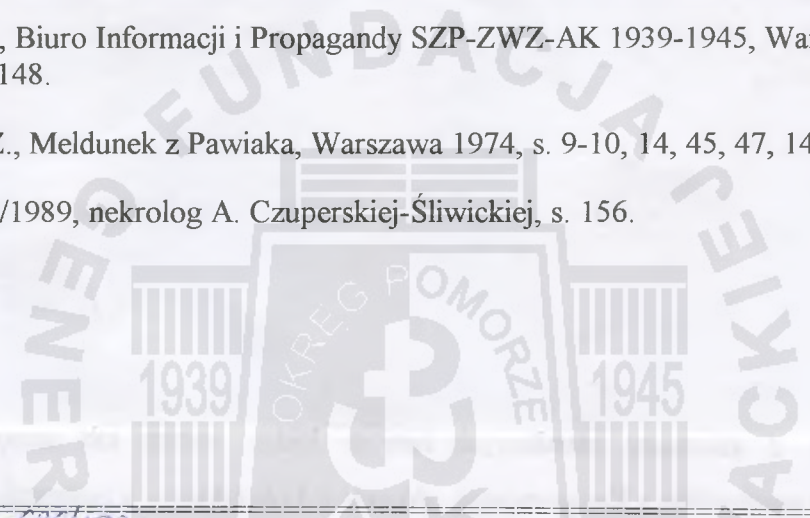
Katyń. Księga Cmentarna....., s. 308.

Kurek-Dudowa H., Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988), Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259.

Mazur G., Biuro Informacji i Propagandy SZP-ZWZ-AK 1939-1945, Warszawa 1987, s. 148.

Śliwicki Z., Meldunek z Pawiaka, Warszawa 1974, s. 9-10, 14, 45, 47, 148, 179, 221, 229.

Więź nr 2/1989, nekrolog A. Czuperskiej-Śliwickiej, s. 156.

APAK, T-K-636/1533,

CAW, syg. ap 3837 (Henryk Czuperski); DW UdsKiOR, Wykaz imienny odznaczonych za udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą w Kraju i w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie w latach 1939 – 1945 zatwierdzonych przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń powołaną za zgodą Ministra Obrony Narodowej przez Zarząd Główny ZBoWiD, poz. 21; Spis VM Londyn, s. 34; GBL, syg. L 1246 (Anna Olga Czuperska);

Czuperska-Śliwicka, *Cztery lata...*, passim; Domańska R., *Pawiak był etapem*, W-wa 1987, s. 20, 39, 113, 119, 121, 208, 474; też, *Pawiak – kaźń i heroizm*, W-wa 1988, passim; *Katyń. Księga Cmentarna.....*, s. 308; Kunetr, *Słownik...*, t. 1, t. 2, passim; Kurek-Dudowa H., *Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988)*, Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259; Mazur, *Biuro...*, s. 148; Strzembosz, *Odbijanie...*, passim; Śliwicki Z., *Meldunek z Pawiaka*, W-wa 1974, s. 9-10, 14, 45, 47, 148, 179, 221, 229; Wanat, *Za murami...*, passim; Wesołowski, *Order VM...*, s. 545 i 716; Więź nr 2/1989, nekrolog A. Czuperskiej-Śliwickiej, s. 156; Zbyszewska Z., *Ministerstwo polskiej biedy*, W-wa 1983, passim

Proyset M. Sulej
2 Wł-45 24dski OR 14¹¹ 2003 r.

15/15

Anna Olga CZUPERSKA – ŚLIWICKA z d. Krawecka - ms 14003

Urodziła się 10 lipca 1908 r. w Bielczy k. Brzeska w Galicji jako najmłodsze dziecko Pawła Kraweckiego i Herminy z Niedojadłów. Jej ojciec był lekarzem wojskowym (w 1922 r. w stopniu kapitana). Miała trzech braci – Jerzego, Jana i Władysława oraz siostrę Marię. Jerzy i Jan zostali lekarzami wojskowymi. Jan, porucznik w st. spocz., lekarz 82 pp, został zamordowany w Katyniu. Władysław po powrocie z zesłania do Rosji przedwcześnie zmarł. Maria ukończyła w Warszawie farmację i wyszła za mąż za kapitana lotnictwa Tadeusza Pokoniewskiego.

Do 1922 r. mieszkali w Chrzanowie. Tam w 1914 r. rozpoczęła naukę w szkole powszechnej, a w 1918 r. wstąpiła do pierwszej klasy tamtejszego gimnazjum państwowego. W 1922 r., w związku ze służbowym przeniesieniem ojca do Oficerskiej Szkoły Sanitarnej (Szpitala Ujazdowskiego) zamieszkali w Warszawie (na terenie Oficerskiej Szkoły Sanitarnej). W Warszawie poszła do piątej klasy Gimnazjum Państwowego (matematyczno-przyrodniczego) im. Emilii Plater. Klasę tę jednak z powodu choroby powtarzała. Od 1 września 1923 r. kontynuowała naukę w Gimnazjum Państwowym im. Marii Konopnickiej. W maju 1927 r. uzyskała maturę. Na świadectwie dojrzałości miała oceny dobre z religii i historii oraz ze śpiewu i muzyki, a z języka polskiego, niemieckiego, z łaciny, matematyki, fizyki z chemią, przyrodoznawstwa, propedeutyki filozofii oraz z ćwiczeń cielesnych oceny dostateczne. W tym samym roku wstąpiła na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego. Na egzaminach z poszczególnych działów medycyny uzyskiwała niemal wyłącznie oceny dostateczne. Jedyne ze stomatologii, higieny farmakologii i biologii uzyskała oceny dobre. Dyplom lekarski otrzymała 3 czerwca 1935 r. Jednoroczną praktykę lekarską odbywała w szpitalach św. Ducha, św. Zofii i Dzieciątka Jezus. 31 stycznia 1936 r. otrzymała pozwolenie na wykonywanie praktyki lekarskiej,

III/15/216

a 4 lutego tego roku została członkiem Izby Lekarskiej Warszawsko – Białostockiej. Specjalizowała się w chorobach wewnętrznych. Mieszkała w owym czasie z rodzicami przy ul. Nowogrodzkiej 31 m. 19 i była na ich utrzymaniu. W latach 1936 – 1937 pracowała w Szpitalu św. Rocha, a od października 1937 r. do listopada 1940 r. w charakterze lekarza domowego w IV Obwodzie Ubezpieczeń Społecznych.

Wyszła za mąż za dr Henryka Czuperskiego, lekarza w Szpitalu Przemienienia Pańskiego. Jako podporucznik rezerwy, absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy w Centrum Wyszkolania Sanitarnego, zmobilizowany w sierpniu 1939 r., odbył kampanię wrześniową na stanowisku lekarza pułkowego w 28 DP wchodzącej w skład Armii „Łódź”. Za doprowadzenie całego taboru sanitarnego pułku do Modlina został odznaczony Krzyżem Walecznych. Po kapitulacji powrócił do pracy w Szpitalu Przemienienia Pańskiego.

Już jesienią 1939 r. obydwoje, pod pseudonimami Ryszard i Hanna, znaleźli się w strukturach konspiracyjnych. Stało się to za pośrednictwem mjr. Józefa Ratajczaka, który po zwolnieniu z niewoli niemieckiej organizował ZWZ na terenach włączonych do Rzeszy, a dr. Henryka Czuperskiego znał z kampanii wrześniowej. Mieszkanie Czuperskich w Warszawie było punktem kontaktowym mjr. Ratajczaka i jego podkomendnych. Wskutek wyspy spowodowanej przez szpicla o ps. Józef Olszewski znajdującego się w otoczeniu mjr. Ratajczaka, w nocy z 23 na 24 listopada 1940 r. zostali aresztowani przez gestapo. Dr Czuperski po długotrwałym, ciężkim śledztwie, a następnie leczeniu w szpitalu więziennym na Pawiaku, został 18 sierpnia 1942 r. wysłany do Oświęcimia i tam rozstrzelany 25 września tego roku.

Także Anna przeszła ciężkie przesłuchanie, wskutek którego doznała poważnych urazów głowy. 24 grudnia 1940 r. została zatrudniona jako lekarz – więzień w szpitalu oddziału kobiecego na Pawiaku. Wraz z innymi lekarzami – więźniami: dr Zygmuntem Śliwickim, przed aresztowaniem członkiem TAP w Pruszkowie, dr Anną Sipowicz-Gościcką, dr Ireną Kononowicz, dr Krystyną Ossowską, dr Felicjanem Lothem, wchodziła w skład siatki wewnętrznej komórki więziennej KG ZWZ-AK. Wraz z dr. Śliwickim i dr Sipowicz-Gościcką tworzyła ścisłe grono siatki wewnętrznej. Wspólnie z nimi oraz innymi członkami komórki „W” wielokrotnie ratowała życie więźniów Pawiaka. Sama była także wyznaczona na rozstrzelanie w ruinach getta 30 września 1943 r. Ocalała dzięki interwencji dr. Śliwickiego u dr. Bomeiera, lekarza gestapo na Szucha. 31 lipca 1944 r., w związku z likwidacją Pawiaka przez Niemców, wyszła na wolność wraz z innymi lekarzami – więźniami.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła od 1 sierpnia do 6 października. Pod ps. dr Anna Podkowa pełniła funkcję lekarza baonu „Gurt”. W „Gurcie” służył także dr Zygmunt Śliwicki, ps. dr Złoty oraz dr Anna Sipowicz-Gościcka.

Od 15 października 1944r. do 1 kwietnia 1945r. prowadziła szpital zakaźny w Brwinowie. Następnie przez blisko rok czasu, do 15 marca 1946r., pracowała jako lekarz-asystent Oddziału Wewnętrznego Szpitala PCK w Milanówku.

Wyszła tam za mąż za dr. Zygmunta Śliwickiego. Wiosną 1946r. wyjechali do Wrocławia, gdzie Anna od 1 kwietnia tego roku pracowała jako lekarz rejonowy Ubezpieczalni Społecznej i kierownik I Miejskiego Ośrodka Zdrowia.

Dom Śliwickich we Wrocławiu i ich gabinety lekarskie zawsze stały otworem dla b. więźniów Pawiaka. Po przejściu na emeryturę przenieśli się do Warszawy. Wiele lat pracowali społecznie w Klubie Byłych Więźniów Pawiaka. W 1965r. ukazało się I wydanie wspomnień Anny Czuperskiej-Śliwickiej pt. „Cztery lata ostrego dyżuru”. Książka ta spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem czytelników i wysoką oceną historyków. W 1968r. ukazało się jej II wydanie.

Zmarła 20 września 1988r. w trakcie przygotowywania III wydania „Czterech lat ostrego dyżuru”. Spoczywa na Powązkach u boku swego drugiego męża, dr. Zygmunta Śliwickiego. Grób ich wieńczy napis „Ratowali życie tysiącom walczących o wolność Polski”.

Krzyż Srebrny Orderu Wojennego Virtuti Militari nadany jej w czasie Powstania Warszawskiego został w 1962r. pozytywnie zweryfikowany przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie (nr k. 12427), a w 1964r. Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń przy ZG ZBoWiD.

Była także odznaczona przez Dowództwo Armii Krajowej Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, a po wojnie przez władze PRL Krzyżem Komandorskim OOP.

Źródła:

CAW, syg. ap 3837 (Henryk Czuperski).

DW UdsKiOR, WI Nr 1 GKWO ZG ZBoWiD z 1964 r. Spis VM Londyn, s. 34.

GBL, syg. L 1246 (Anna Olga Czuperska).

Przytę N. Sulej 20-ug
2 UdsKiOR ok. 2003 r.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła od 1 sierpnia do 6 października. Pod ps. dr Anna Podkowa pełniła funkcję lekarza baonu „Gurt”. W „Gurcie” służył także dr Zygmunt Śliwicki, ps. dr Złoty oraz dr Anna Sipowicz-Gościcka.

Od 15 października 1944 r. do 1 kwietnia 1945 r. prowadziła szpital zakaźny w Brwinowie. Następnie przez blisko rok czasu, do 15 marca 1946 r., pracowała jako lekarz-asystent Oddziału Wewnętrznego Szpitala PCK w Milanówku. Wyszła tam za męża za dr. Zygmunta Śliwickiego. Wiosną 1946 r. wyjechali do Wrocławia, gdzie Anna od 1 kwietnia tego roku pracowała jako lekarz rejonowy Ubezpieczalni Społecznej i kierownik I Miejskiego Ośrodka Zdrowia. Dom Śliwickich we Wrocławiu i ich gabinety lekarskie zawsze stały otworem dla b. więźniów Pawiaka. Po przejściu na emeryturę przenieśli się do Warszawy. Wiele lat pracowali społecznie w Klubie Byłych Więźniów Pawiaka. W 1965 r. ukazało się I wydanie wspomnień Anny Czuperskiej-Śliwickiej pt. „Cztery lata ostrego dyżuru”. Książka ta spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem czytelników i wysoką oceną historyków. W 1968 r. ukazało się jej II wydanie.

Zmarła 20 września 1988 r. w trakcie przygotowywania III wydania „Czterech lat ostrego dyżuru”. Spoczywa na Powązkach u boku swego drugiego męża, dr. Zygmunta Śliwickiego. Grób ich wieńczy napis „Ratowali życie tysiącom walczących o wolność Polski”.

Krzyż Srebrny Orderu Wojennego Virtuti Militari nadany jej w czasie Powstania Warszawskiego został w 1962 r. pozytywnie zweryfikowany przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie (nr k. 12427), a w 1964 r. przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń przy ZG ZBoWiD.

Była także odznaczona przez Dowództwo Armii Krajowej Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, a po wojnie przez władze PRL Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Źródła:

AUW, 26746 WL/RP (Krawecka Anna); CAW, ap. 3837 (Henryk Czuperski); GBL, L 1246 (Anna Olga Czuperska) – DW UdsKiOR, WI Nr 1 GKWO ZG ZBoWiD z 1964r., poz. 21; Spis VM Londyn, s. 34 – Katyń. Księga Cmentarna..., s. 308 – Czuperska-Śliwicka A., Cztery lata ostrego dyżuru, s. 9 i passim; Domańska R., Pawiak był etapem, s. 20, 39, 113, 119, 121, 208, 474; Mazur G., Biuro..., s. 148; Śliwicki Z., Meldunek..., s. 9-10, 14, 45, 47, 148, 179, 221, 229 – Kurek-Dudowa H., Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988), Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259; Więź nr 2/1989, s. 156 (nekrolog).

*Wiesław Misztal
Mirosław Sulej*

verte

CAW, syg. ap 3837 (Henryk Czuperski); DW UdsKiOR, Wykaz imienny odznaczonych za udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą w Kraju i w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie w latach 1939 – 1945 zatwierdzonych przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń powołaną za zgodą Ministra Obrony Narodowej przez Zarząd Główny ZBoWiD, poz. 21; Spis VM Londyn, s. 34; GBL, syg. L 1246 (Anna Olga Czuperska);

Czuperska-Śliwicka. *Cztery lata...*, passim; Domańska R., *Pawiak był etapem*, W-wa 1987, s. 20, 39, 113, 119, 121, 208, 474; *taż*, *Pawiak – kaźń i heroizm*, W-wa 1988, passim; *Katyń. Księga Cmentarna.....*, s. 308; Kunetr, *Słownik...*, t. 1, t. 2, passim; Kurek-Dudowa H., *Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988)*, Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259; Mazur, *Biuro...*, s. 148; Strzembosz, *Odbijanie...*, passim; Śliwicki Z., *Meldunek z Pawiaka*, W-wa 1974, s. 9-10, 14, 45, 47, 148, 179, 221, 229; Wanat, *Za murami...*, passim; Wesołowski, *Order VM...*, s. 545 i 716; *Więź* nr 2/1989, nekrolog A. Czuperskiej-Śliwickiej, s. 156; Zbyszewska Z., *Ministerstwo polskiej biedy*, W-wa 1983, passim

CZUPERSKA – ŚLIWICKA z d. Krawecka Anna Olga

AUW, 26746 WL/RP (Krawecka Anna); CAW, ap. 3837 (Henryk Czuperski); GBL, L 1246 (Anna Olga Czuperska); - DW UdsKiOR, WI Nr 1 GKWO ZG ZBoWiD z 1964r., poz. 21; Spis VM Londyn, s. 34; - Czuperska-Śliwicka A., *Cztery lata ostrego dyżuru*, s. 9 i passim; Domańska R., *Pawiak był etapem*, s. 20, 39, 113, 119, 121, 208, 474; *Katyń. Księga Cmentarna...*, s. 308; Mazur, *Biuro...*, s. 148; Śliwicki, *Meldunek...*, s. 9-10, 14, 45, 47, 148, 179, 221, 229; - Kurek-Dudowa H., *Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988)*, Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259; *Więź* nr 2/1989, s. 156 (nekrolog).

Przyjęta M. Sulej 2 11-ty
subskrybtor ok. 2003 r.

UZUPEŁ.

11/15/20

Anna Olga Czuperska – Śliwicka z d. Krawecka - m5

Urodziła się 10 lipca 1908 r. w Bielczy k. Brzeska w Galicji jako najmłodsze dziecko Pawła i Herminy z Niedojadłów.

Jej ojciec był lekarzem wojskowym (w 1922 r. w stopniu kapitana).

Miała trzech braci – Jerzego, Jana i Władysława oraz siostrę Marię. Jerzy i Jan zostali lekarzami wojskowymi. Jan, porucznik w st. spocz., lekarz 82 pp, został zamordowany w Katyniu. Władysław po powrocie z zesłania do Rosji przedwcześnie zmarł. Maria ukończyła w Warszawie farmację i wyszła za mąż za kapitana lotnictwa Tadeusza Pokoniewskiego.

Do 1922 r. mieszkali w Chrzanowie. Tam w 1914 r. rozpoczęła naukę w szkole powszechnej, a w 1918 r. wstąpiła do pierwszej klasy tamtejszego gimnazjum państwowego. W 1922 r., w związku ze służbowym przeniesieniem oica do Oficerskiej Szkoły Sanitarnej (Szpitala Ujazdowskiego) zamieszkali w Warszawie (na terenie Oficerskiej Szkoły Sanitarnej). W Warszawie poszła do piątej klasy Gimnazjum Państwowego (matematyczno-przyrodniczego) im. Emilii Plater. Klase te jednak z powodu choroby powtarzała. Od 1 września 1923 r. kontynuowała naukę w Gimnazjum Państwowym im. Marii Konopnickiej. W maju 1927 r. uzyskała maturę. Na świadectwie dojrzałości miała oceny dobre z religii i historii oraz ze śpiewu i muzyki, a z języka polskiego, niemieckiego, z łaciny, matematyki, fizyki z chemią, przyrodoznawstwa, propedeutyki filozofii oraz z ćwiczeń cielesnych oceny dostateczne. W tym samym roku wstąpiła na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego. Na egzaminach z poszczególnych działów medycyny uzyskiwała niemal wyłącznie oceny dostateczne. Jedynie ze stomatologii, higieny farmakologii i biologii uzyskała oceny dobre. Dyplom lekarski otrzymała w dniu 3 czerwca 1935 r. Jednoroczną praktykę lekarską odbywała w szpitalach św. Ducha, św. Zofii i Dzieciątka Jezus. W dniu 31 stycznia 1936 r. otrzymała pozwolenie na wykonywanie praktyki lekarskiej, a 4 lutego tego roku została członkiem Izby Lekarskiej Warszawsko – Białostockiej. Specjalizowała się w chorobach wewnętrznych.

Mieszkała w owym czasie z rodzicami przy ul. Nowogrodzkiej 31 m. 19 i była na ich utrzymaniu.

W latach 1936 – 1937 pracowała w Szpitalu św. Rocha, a od października 1937 r. do listopada 1940 r. w charakterze lekarza domowego w IV Obwodzie Ubezpieczeń Społecznych.

Wyszła za mąż za dr Henryka Czuperskiego, lekarza w Szpitalu Przemienienia Pańskiego. Jako podporucznik rezerwy, absolwent SPR w Centrum Wyszkolenia Sanitarnego, zmobilizowany w sierpniu 1939 r., odbył kampanię wrześniową na stanowisku lekarza pułkowego w 28 DP wchodzącej w skład Armii „Łódź”. Za doprowadzenie całego taboru sanitarnego pułku do Modlina został odznaczony Krzyżem Walecznych. Po kapitulacji powrócił do pracy w Szpitalu Przemienienia Pańskiego.

Już jesienią 1939 r. obydwójce, pod ps. ps. Ryszard i Hanna, znaleźli się w strukturach konspiracyjnych. Stało się to za pośrednictwem mjr. Józefa Ratajczaka, który po zwolnieniu z niewoli niemieckiej organizował ZWZ na terenach włączonych do Rzeszy, a dr. Henryka Czuperskiego znał z kampanii wrześniowej. Mieszkanie Czuperskich w Warszawie było punktem kontaktowym mjr. Ratajczaka i jego podkomendnych. Wskutek wyspy spowodowanej przez szpicla o ps. Józef Olszewski znajdującego się w otoczeniu mjr. Ratajczaka, w nocy z 23 na 24 listopada 1940 r. zostali aresztowani przez gestapo. Dr Czuperski po długotrwałym, ciężkim śledztwie, a następnie leczeniu w szpitalu więziennym na Pawiaku, został w dniu 18 sierpnia 1942 r. wysłany do Oświęcimia i tam rozstrzelany 25 września tego roku.

Także Anna przeszła ciężkie przesłuchanie wskutek którego doznała poważnych urazów głowy. W dniu 24 grudnia 1940 r. została zatrudniona jako lekarz – więzień w szpitalu oddziału kobiecego na Pawiaku. Wraz z innymi lekarzami – więźniami: dr Zygmunt Słiwickim, przed aresztowaniem członkiem TAP w Pruszkowie, dr Anną Sipowicz-Gościcką, dr Ireną Kononowicz, dr Krystyną Ossowską, dr Felicjanem Lothem, wchodziła w skład siatki wewnętrznej komórki więziennej KG ZWZ-AK. Wraz z dr. Słiwickim i dr Sipowicz-Gościcką tworzyła ściśle grono siatki wewnętrznej. Wspólnie z nimi oraz innymi członkami komórki „W” wielokrotnie ratowała życie więźniów Pawiaka. Sama była także wyznaczona na rozstrzelanie w ruinach getta w dniu 30 września 1943 r. Ocalała dzięki interwencji dr. Słiwickiego u dr. Bomeiera, lekarza gestapo na Szucha.

W dniu 31 lipca 1944 r., w związku z likwidacją Pawiaka przez Niemców, wyszła na wolność wraz z innymi lekarzami – więźniami.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła od 1 sierpnia do 6 października. Pod ps. dr Anna Podkowa pełniła funkcję lekarza baonu „Gurt”. W „Gurcie” służył także dr Zygmunt Słiwicki, ps. dr Złoty oraz dr Anna Sipowicz-Gościcka.

Od 15 października 1944 r. do 1 kwietnia 1945 r. prowadziła szpital zakaźny w Brwinowie. Następnie przez blisko rok czasu, do 15 marca 1946 r., pracowała jako lekarz-asystent Oddziału Wewnętrznego Szpitala PCK w Milanówku.

Wyszła tam za mąż za dr. Zygmunta Słiwickiego. Wiosną 1946 r. wyjechali do Wrocławia, gdzie Anna od 1 kwietnia tego roku pracowała jako lekarz rejonowy Ubezpieczalni Społecznej i kierownik I Miejskiego Ośrodka Zdrowia.

Dom Słiwickich we Wrocławiu i ich gabinety lekarskie zawsze stały otworem dla b. więźniów Pawiaka. Po przejściu na emeryturę przenieśli się do Warszawy. Wiele lat pracowali społecznie w Klubie Byłych Więźniów Pawiaka. W 1965 r. ukazało się I wydanie wspomnień Anny Czuperskiej- Słiwickiej pt. „Cztery lata ostrego dyżuru”. Książka ta spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem czytelników i wysoką oceną historyków. W 1968r. ukazało się jej II wydanie.

Zmarła 20 września 1988 r. w trakcie przygotowywania III wydania „Czterech lat ostrego dyżuru”. Spoczywa na Powązkach u boku swego drugiego męża, dr. Zygmunta Słiwickiego. Grób ich wieńczy napis „*Ratowali życie tysiącom walczących o wolność Polski*”.

Krzyż Srebrny Orderu Wojennego Virtuti Militari nadany jej w czasie Powstania Warszawskiego został w 1962 r. pozytywnie zweryfikowany przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie (nr k. 12427), a w 1964 r. Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń przy ZG ZBoWiD.

Była także odznaczona przez Dowództwo Armii Krajowej Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, a po wojnie przez władze PRL Krzyżem Komandorskim OOP.

Źródła:

AUW, aps syg. 26746 WL/RP (Krawecka Anna).

CAW, syg. ap 3837 (Henryk Czuperski).

DW UdsKiOR, Wykaz imienny odznaczonych za udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą w Kraju i w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie w latach 1939 – 1945 zatwierdzonych przez Główną Komisję Weryfikacyjną Odznaczeń powołaną za zgodą Ministra Obrony Narodowej przez Zarząd Główny ZBoWiD, poz. 21; Spis VM Londyn, s. 34.

III/15/22

GBL, syg. L 1246 (Anna Olga Czuperska).

Czuperska-Śliwicka A., Cztery lata ostrego dyżuru, Warszawa 1968, s. 9 i passim.

Domańska R., Pawiak był etapem, Warszawa 1987, s. 20, 39, 113, 119, 121, 208, 474.

Katyń. Księga Cmentarna....., s. 308.

Kurek-Dudowa H., Anna Czuperska-Śliwicka (10. VII. 1908-20. IX. 1988), Kronika Warszawy nr 4/1989, s. 255-259.

Mazur G., Biuro Informacji i Propagandy SZP-ZWZ-AK 1939-1945, Warszawa 1987, s. 148.

Śliwicki Z., Meldunek z Pawiaka, Warszawa 1974, s. 9-10, 14, 45, 47, 148, 179, 221, 229.

Więź nr 2/1989, nekrolog A. Czuperskiej-Śliwickiej, s. 156.

TK-696/1533

WIS/82

592x

TU/15/

Czuperska 1680
Czuperska - Sliwiska z d. Krawicka

1. N

Anna c. Pawła

2. l., ps.

1908 07 10

3. ur.

4. st.

Kpt do młd

5. Org.

IFK

6. przydz.

998+K9

1939

1945

12 IX 03

7. funkcje

verte

SPP 8. nr

12427

9. źr.

Wzrost. 5545

WSP

niechodźca Przekazany Kartą 77

Dot. z z. Sankcj

ok 0021
11 IV 69

III/15/24

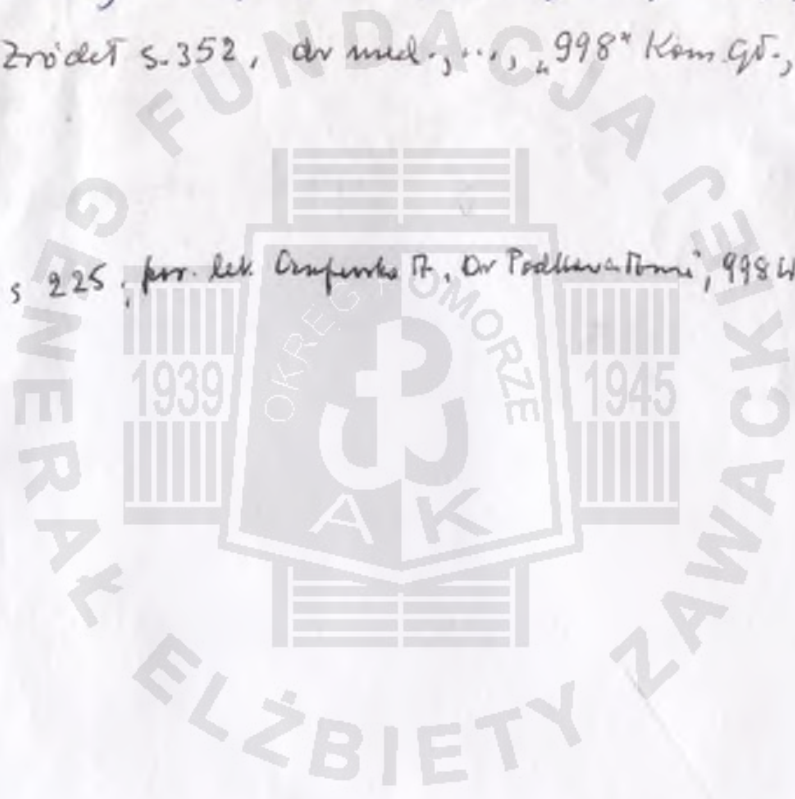
1 ^{Wzrost} Cemperska Annie, 1939, 1pt lek., 12427, 17k 998 Kedyu, 17 Podkowa s. 545.716.

2 HW 1978/15

3 B Polak, Wybor Zrodlet s. 352, dr med., ... 998* Kam. Gp., 1004, 27 1.61

4
5
6
7
8

SKOUREK, Wykaz s 225, por. lek. Cemperska A., Dr Podkowa-Tomi, 998 W Kq 12427 : 24; pos 16

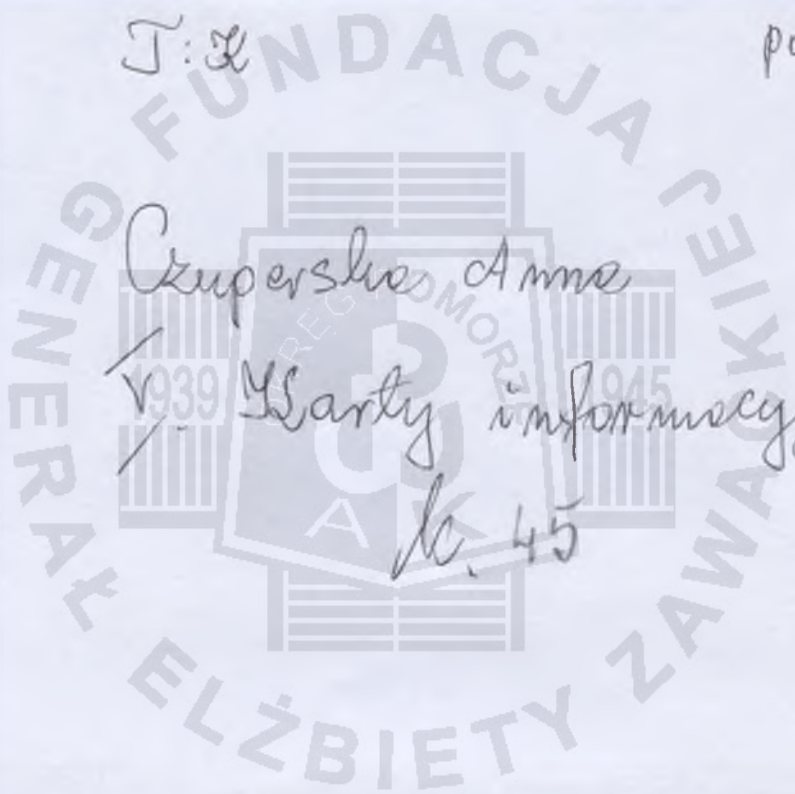
20 Skonskie
HW 1978/15

J:Z

poza Pom.

Czuperska Anna

1939 Marty informacyjne
k. 45

koszki
Czuperska-Sliwicka Anna

KO Pomona

2

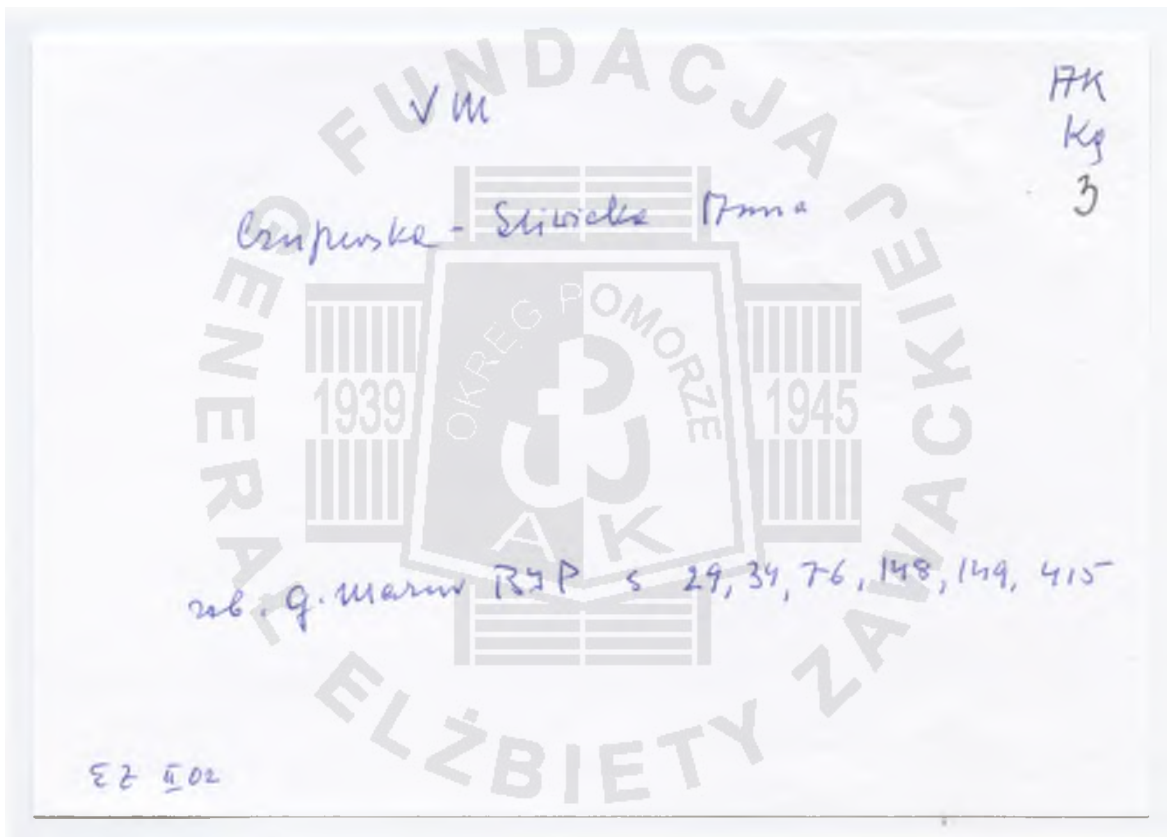
✓ ANNA CZUPERSKA-SLIWICKA - le-
karz.

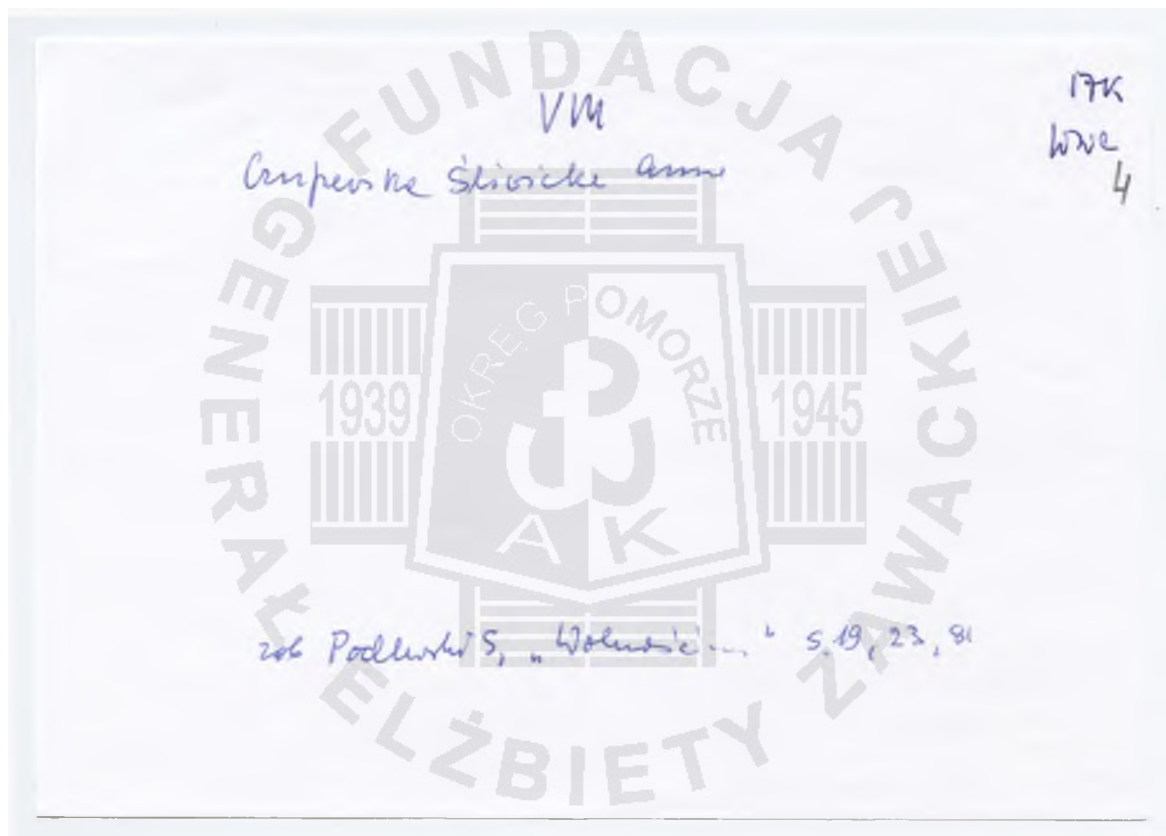
Podczas okupacji niemieckiej żołnierz
ruchu oporu, należała do podziemnej
organizacji TAP-ZWZ-AK. Przez cztery
lata więziona na Pawiaku, gdzie pełniła
funkcję lekarza-więźnia. Współorganiza-
torka więziennej siatki konspiracyjnej
ZWZ-AK na Pawiaku. Brała udział
w powstaniu warszawskim jako żołnierz
IV Zgrupowania Baonu „Gurt”. Autorka
książki wspomnieniowej pt. „Cztery lata

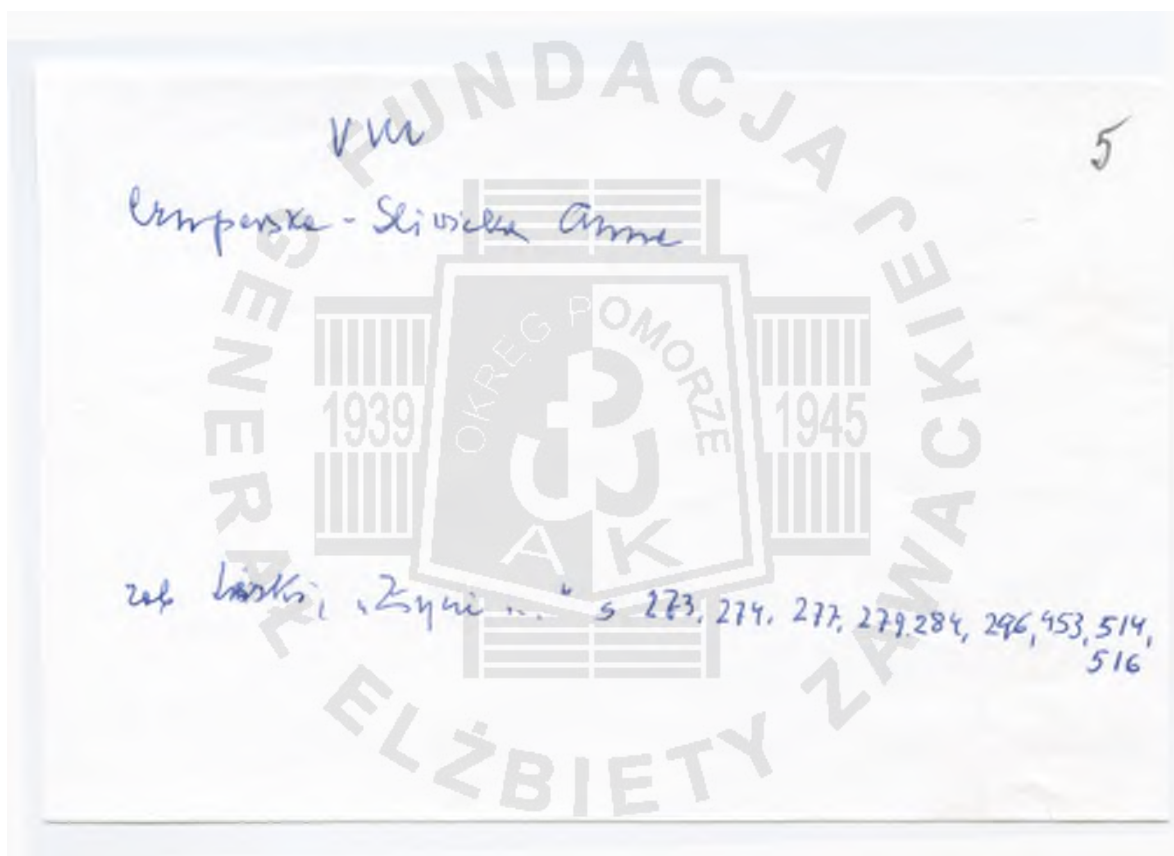
ostrego dyzuru. Wspomnienia z Pawiaka
1940-1944” (Warszawa 1965).

Odnaczona m.in. Krzyżem Virtuti
Militari V kl., Srebrnym Krzyżem Zasługi
z Mieczami, Krzyżem Komandorskim
Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarła 20 września 1988 r. w wieku 89
lat. Pochowana na Powązkowskim Cmen-
tarzu Komunalnym.

VIII

o BCh

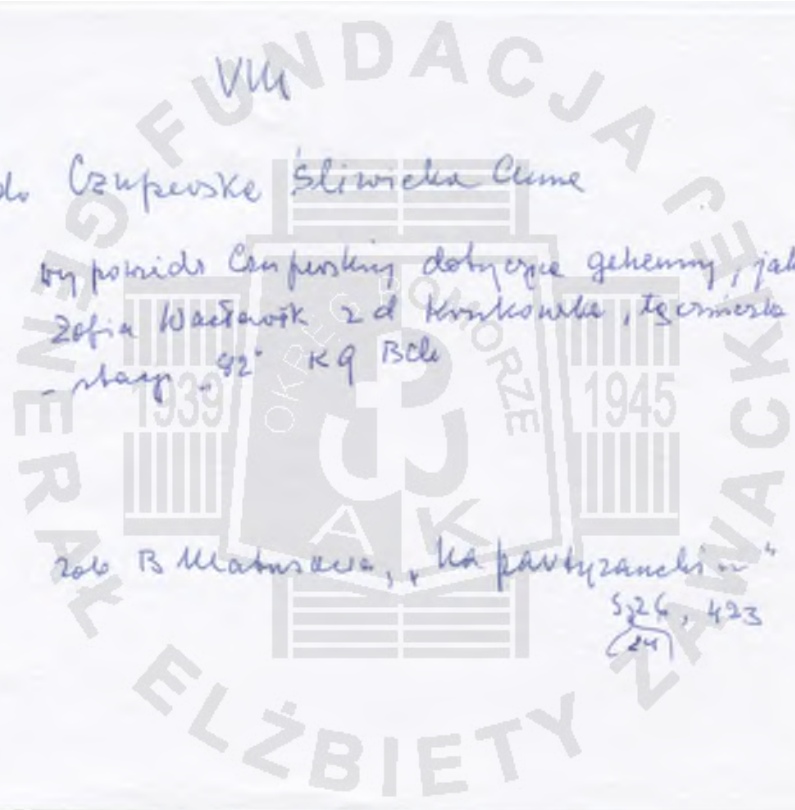
6

do Czapewskiej Śliwica Cime

by posiada Czapewskiej dotychczas gieniny, jako pomał
Zofia Wacławsk z d. Kowkowska, tajemista redio-
stacy 42° K9 BCh

zob B Matruska, + ka partyzancki

S26, 423
(24)

VIII

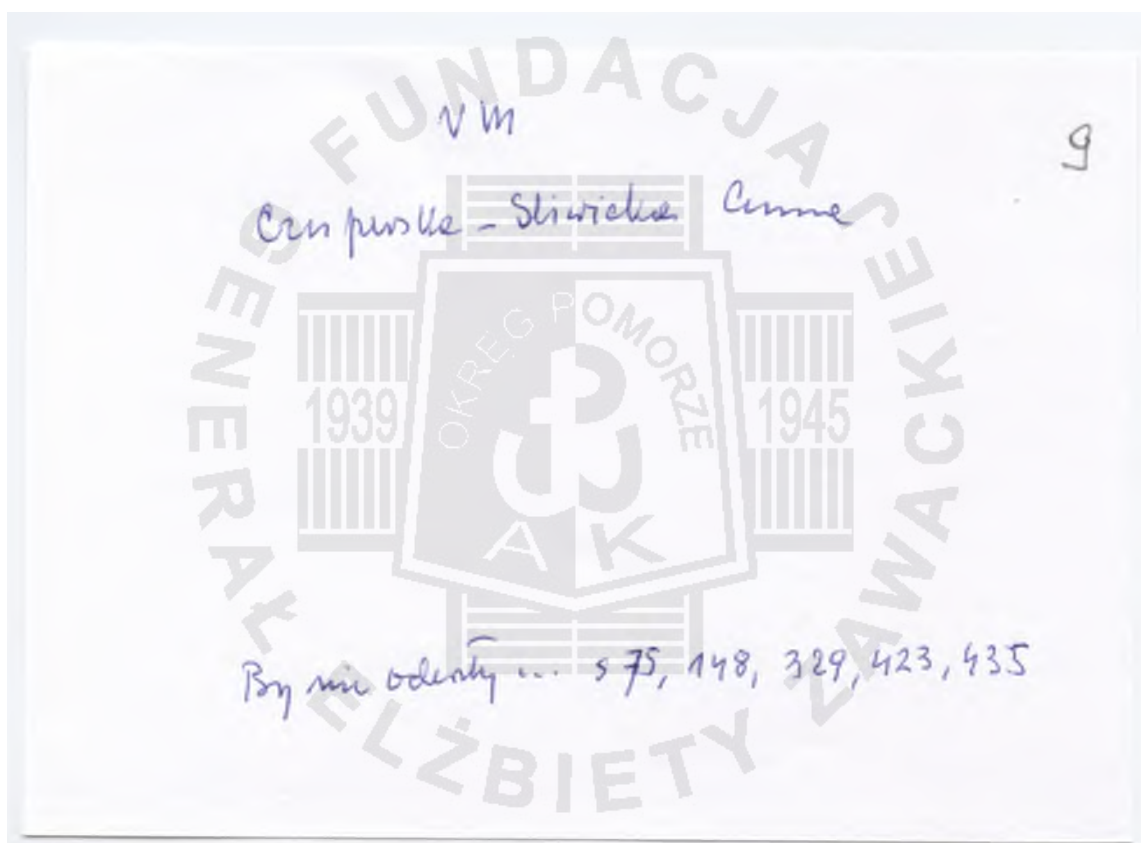
7

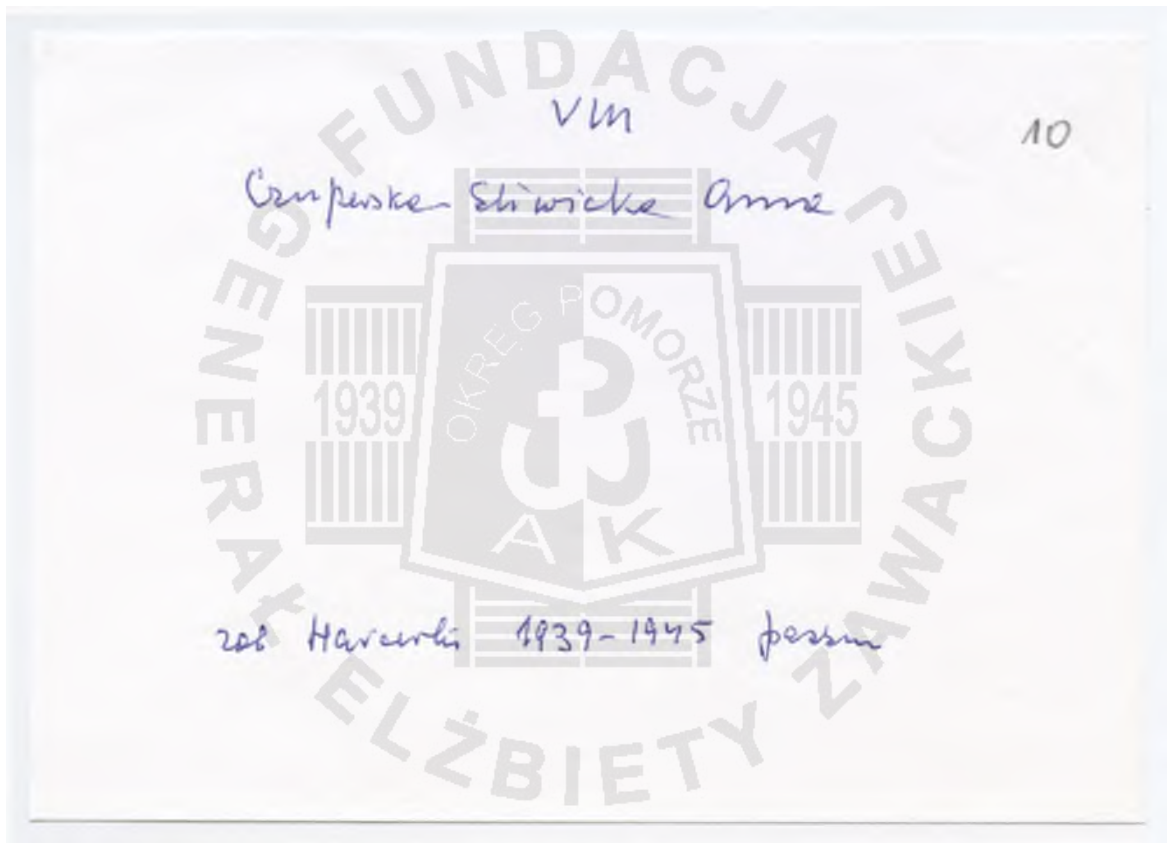
Ciepelska 17.

nr 12 427 ze działalności kon-
spiracyjnej w hitlerowskim systemie
w Powiatu (od końca 1940 - 31 VII
1944r

w czasie Partyzantów Podlaskich w
szkoleniu w ramach IV Zgrupowania
17K „Gmork”

Ciepłowska Hanna
W M nr 12 427

AK
WWE
12

za działalność kulturalną w wydział-
nym szpitalu w Pawlakach od końca
1940r. do 31 lipca 1944r.

Do stowiska medycznego w Zgrupowaniu AK
Opole przyłączyła się w Poznaniu

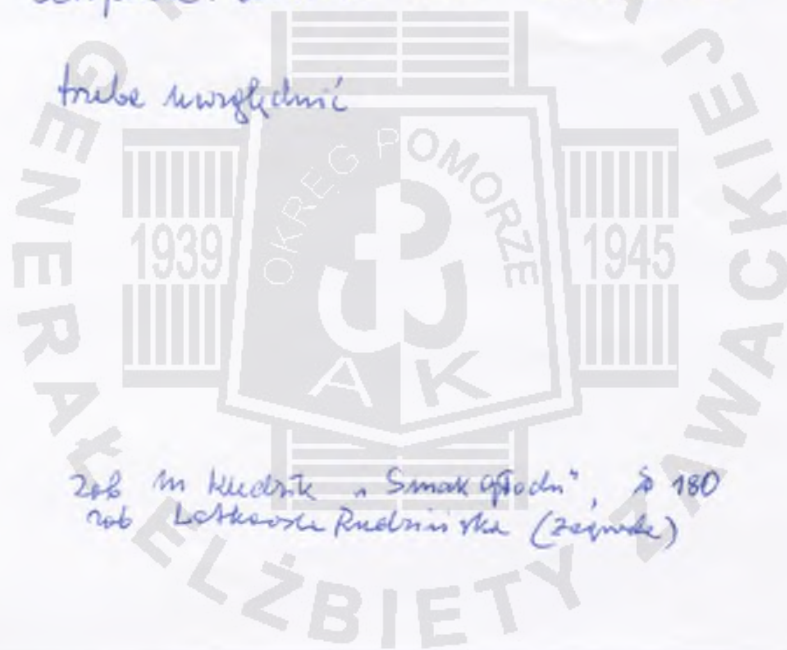
zob. W. Kłopotnik o 3 "Siły Polskie ..."

VIII
Cemperska. Siwielo Anna Doletta Podkova

10x
10x2
13

trube wyszluchac

Zob. m. Kiedrzyk "Smak offodni", s. 180
zob. Lotkowska Rudzinska (Zagrze)

dot. ^{chr} Amry Cruperskiej - Ślimskiej 14 Forma 1

matka Hermina, ojciec Antoni Krawiec
emerytowany kapitan HP - umorzył
przed rybnickim wojną.
brat najstarszy Jan Krawiec, lekarz
wojskowy, porucznik, zmobilizowany
do pułku w Brestu w 1939 r, brat
młodszy w kompanii w Brestu, wojna
w Katyniu.
drugi brat - Władysław Krawiec, lekarz

e. dot. dr. Annny Casperstiej - Skirnickiej 2 15

rozpisany, w tym KOP w sprawie
kompanii rolniczej zamieszkał w okolicy
Tromsø i tam podjętą pracę w konspiracji
jedną z samotnymi dwómi siostrami Olyseu
AK (nie żyje)

siostra, mąż farmacji Maria Kromelie
(Polska) i Tessa i Zuzanna - praca w CS
do Kralowa

brat Józef Kromelie; porównał 21 pp „Dzieci Yastroy
spokojnie praca z żoną Zofia (z d. Brzoska) w pracy
o moim bestarce, zmarł w 1970 r.
206 „Lectury i inne odczyty” - A. Casperst

Ko 2

16

CZUPERSCY HENRYK I ANNA

M del mierzkańca w Marzanie punkt
kontakowy KO Pomorskiego 212, kwaterowany
przez Gestapo

AK na Pomorzu, s. 29

18/94

17

ANNA i HENRYK CZUPERSCY

ZWZ poza Pom.

W ich mieszkaniu w Warszawie w 1940r. mieścił się punkt kontaktowy Pom. Okr. ZWZ, który gestapo zlikwidowało jesienią 1940r. (w powiązaniu z aresztowaniami na Pomorzu).

Zr.: B.Chrzanowski, Konspiracja rządu RP w regionie nadbałtyckim (1939-1945), [w:] Walka podziemna..., s. 129.

MGr '94

Czuperka Anna

- prawdopodobnie żona (lub krewna)
dr. Henryka Czuperkiego.
Arrestowana XI, 1940r.

Wannau
- ~~Poznań~~
21 2 48

F. Gosiowski, "Genese...", str. 111

K. Wojt / 11. 94.

4-wa
ZWZ
19

Kruperska Anna
- żona Henryka Kruperskiego
w jej mieniu był punkt kontaktowy
oła Łuciwski z Pomorza.
Arentowana XI. 1940 r.

B. Cienkowski, "Konspirowanie...", str. 13
K. Noit / VI. 94

Czuperska Anna

KM2
SZP AK 20
242

Janina Henryka, w ich misjach w Żiwno
był punkt kontroli, w którym został
omówiony J. Rejzner

ca. 1.

zob. T. Spis imi S. Smolinskiego i V. Hysy str. 1

HMM. 96

Pozna Pom.

29

CZUPERSKA-SLIWICKA Anna

b. więziennik p.d.t. Peoniaka

od 24 XI 1940 do 31 VII 1944

funkcyj. lekarka więziennego, Oddziału Kobięcego

Peoniaka.

T: Chlebowska Maria T., Pozna Pom., I/2/s. 1.

TCH98

i

U M

HK

22

GZUPERSKI Anna

lept. lekarska
ul. 5, kw. 12427

Gen. P. Pesotovski, Order Virtuti Militari
i jego kawalerowie.
Hallmark Press, Miami, Florida, USA
545, 1992.

4.12.99

"1"

ТН НКК

VM

KG
AK

CZUPERSKA - ŠLIHICKA Anne Olga

23

pr. "Podkone", "Doktor Anne".

- H. Doktor, Anne Czuperska - šlinička, "Ze Nelnoš
i lud" 1988 nr 42 s. 11. fot.

ovaz. H. "Kronika H-ny 1989 nr 4. aut. Durek-
Duolona Helina, s 255-259.

ovaz. Plechik M. "Štornik bioprof. Kompineji pomor-
skij 1939-1945. / pod red. E. Zarnackij, (z 2. Toruň
1996, s 45-46.

Zob. "Münba Polek..." cz. 6, s 125. Bibl. E. 2.

Yop. X. 2000.

i

UM
CZUPERSKA-SLIWICKA Anna

AK
W-we
KG
24

- lekarka na Powiatu

zob. W. Bartoszewski, "Wauszewski pierwszy s'mieci
1939-1944", Zach. Agencja Prasowa 1967,
s. ~~267~~ 330, passim

D.Kw. v̄ 2002.

i

VM

AK

KG

CZUPERSKA-ŚLIWICKA Anna

25

[w zał. od K. Leskiego również inne
nazwiska: Z. Döllinger, J. Jedzejewska]

- odzm. ze dziecięctwa w Komórcie Tęczoska
z uwięzionymi na Pawiaku - Serbii

Zob. STP - poszukiwanie J. Kuczyniska IX 2001
1 zał. do p. 226 / 2001 koresp. E.2/

D. Kw. X 2001

UM
CZUPERSKA - Śliwicka

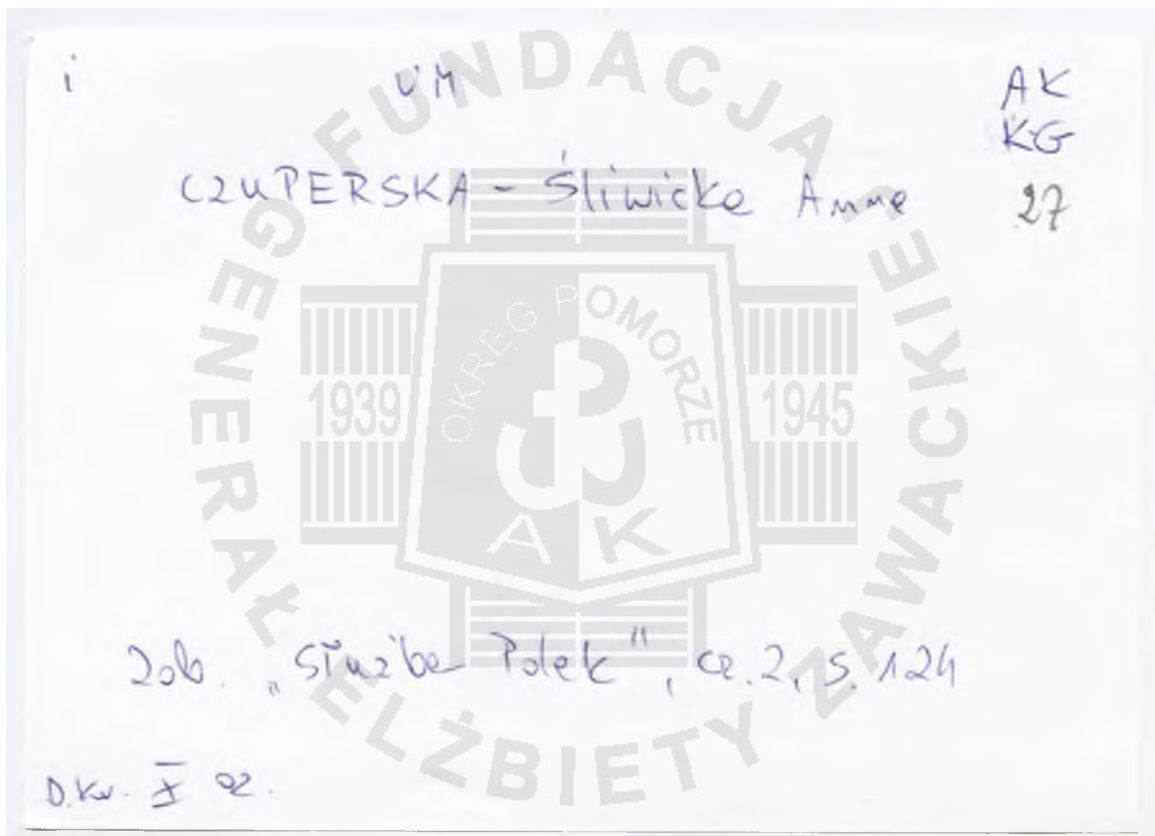
AK
KG
36

Anne

Job. K. Demia-Weśnierz, "W-wo w l.
1938-1947" / W-wo 1984, s. 12, 1218

D.K. X 2002.

i

UM

AK
KG
27

CZUPERSKA - Śliwicka Anne

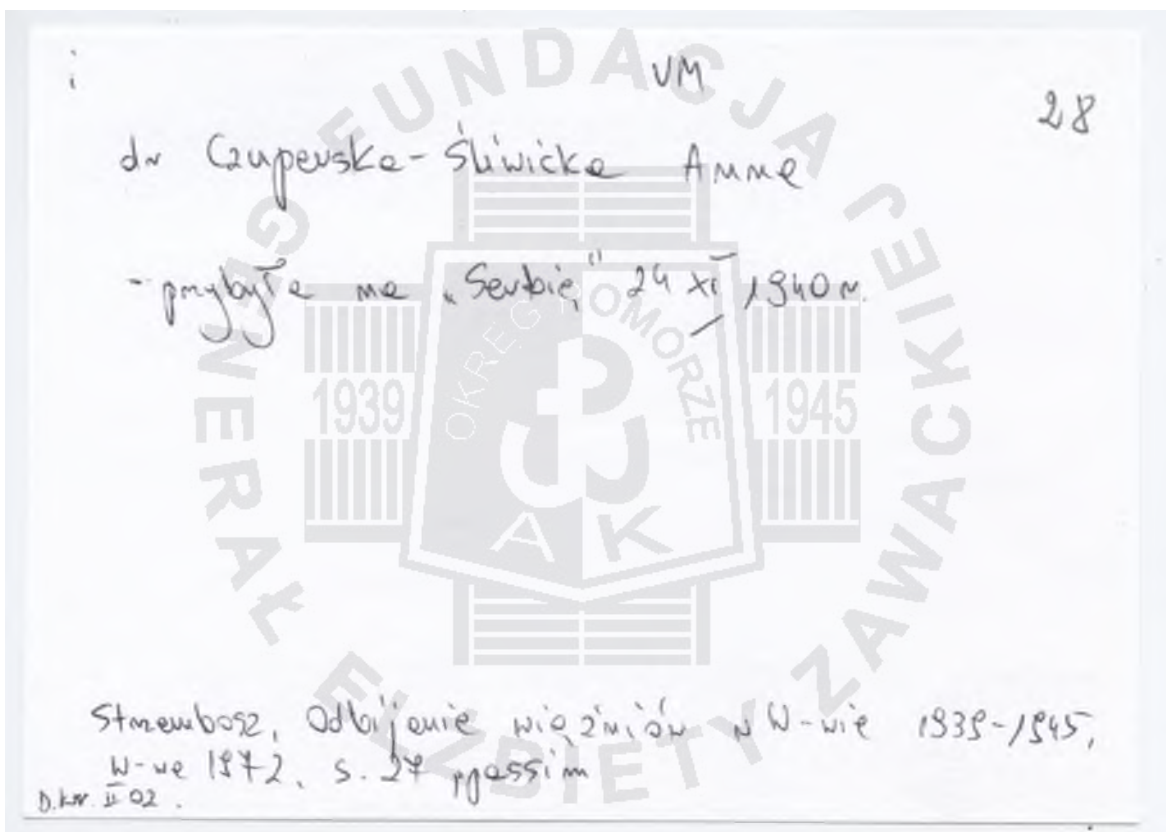
1939

OKREG POMORZE
AK

1945

Zob. "Służba Polek", cz. 2, s. 124

D.k. F 2.

i dr Guperska-Sliwicka Anna VM 28

- przybyła na "Serbie" 29 XI 1940 m.

Strembosz, Odbijenie więźniów w W-wie 1939-1945,
W-wie 1972, s. 27 pgassim
D.kw 402.

i

UM

29

du CZUPERSKA Anne

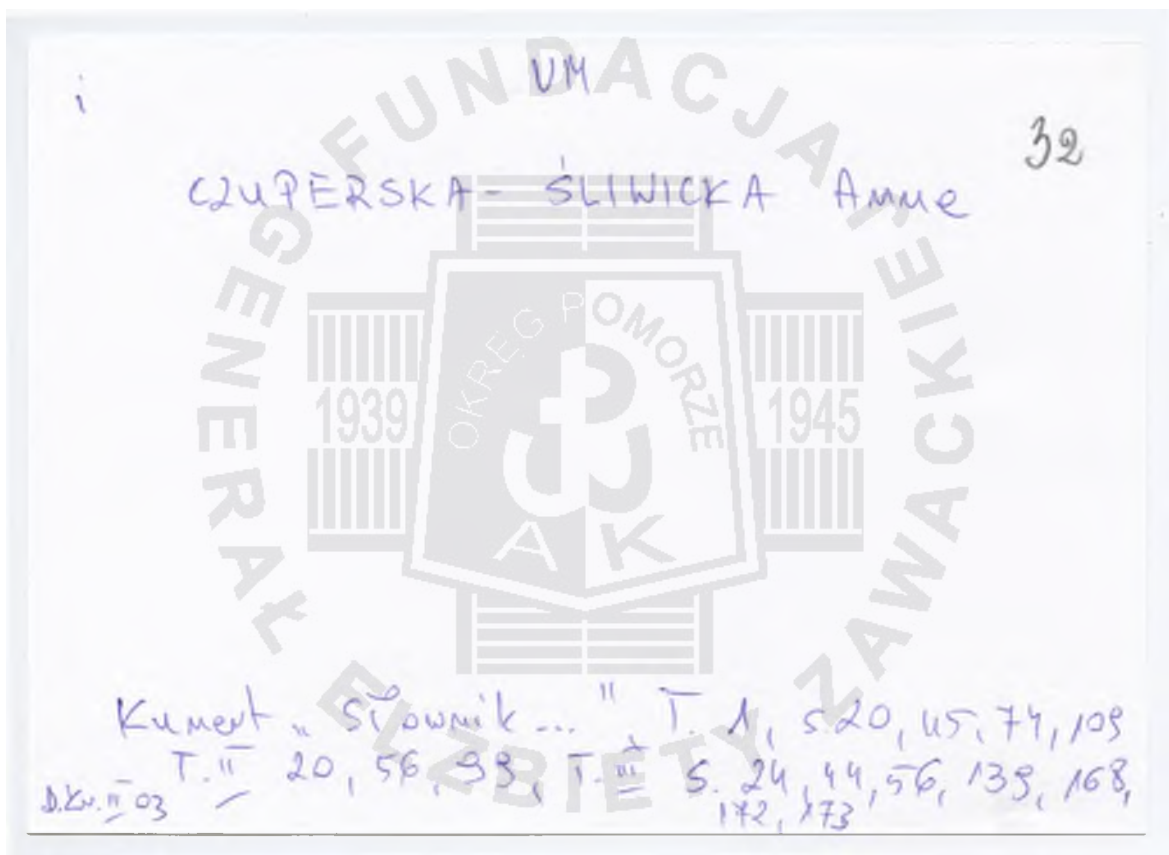
Zob. L. Wenzel "Apel więźniów Parlatte",
W-wa 1968, s. 80-82, 205

D.Kv. XI 02.

	K-696/1533	Mr. Karty	77
1	Imię i nazwisko	Oruperska	30
2	Imię	Anna	
3	Data urodzenia	-	
4	Stopień wojskowy	Kpt / lekarz	
5	Organizacja	-	
6	Przebieg wojny	AK Komenda Główna	
7	Funkcja	lekarz	
8	Mr. Kryzys	12.4.27	
9	Wzrost	uchodźstwo	

1	Nazwisko	brak inform Brunnerka-Słuszecka	us. karty 77 31
2	Imię	Anna e Pawła	
3	Data urod./zmarła	10.04.1908	
4	Stopień rozp./ślub		
5	Organizacja	AK 1945	
6	Przychył org./jednostka		
7	Funkcja		
8	M. Krzyż		
9	Skądto	prosta 1	

CZUPERSKA-SLIWICKA Amme

32

Komentarz „Słownik...” T. I, s. 20, 45, 74, 109
T. II, s. 20, 56, 98, T. III, s. 24, 44, 56, 138, 168,
172, 173

dr CZUPERSKA-Śliwicka UM Amme

33

- lekarzka ze Serbii; wzięta do
komórki więziennej 2W2-AK przez Helinę
Stenczewską - Chorążymę; rozdana też
komunię św. więźniom / otrzymała Ho-
stie od Wendy Nitzen'skiej /

Zbyszewska, "Ministerstwo polskiej biedy", w-wa
d.w. 11/03 1983, s. 105, passim

i

UM

34

dw C2 U P E R S K A Amme

- długoletni więzień Powiatka, lekarka oddziału kobiecego
- fot. zbiorowe (między s. 320-321)
- „lekarka Ubezpiecz. Społ. na Grochowie, awanszt. w maju 2 23/24 X 1940 r. z mężem Henrykiem

G. Wenzel „Ze wspomnień Powiatka”, W-wa 1985 r.,

s. 230, 238, 254, 265, 266, 306, 357   verte
D.kw. 103   513

ze działalności w 2WZ. Po okrutnych bode-
niach w oboje Szucha przywiezione
me Pawiak, po skończonym śledztwie
pracowałem jako lekarz w szpitalu
kobięcym. Zwolnione w czasie
likwidacji Pawiaka 31 VII 1944 r.

i

UM

35

CZUPERSKA - Śliwickie Amme

- lekarka - więźni, pracowała w szpitalu kobiecym od XII 1940 r. do 31 VII 1944 r.
- zaangażowana w sieć wewnętrznej AK,
- zwolniona 31 VII 44 r. po odejściu transportów ewakuacyjnych.

zob. Domeniśko "Pewnie - kuzin i heroizm",
w-w 1988, s. 86, 87, 93-95, 101, 111,
133, 135, 175, 176, 219, 223, 333

D.K.M. III 03

i
dw. CZUPERSKA ^{UH} Anne

AK
KG
36

- pracownik szpitala więziennego
Pawieku

Zob. Brosska - Mednyk D., „Niebo bez ptaków”, W-wa
D.Kv. F03 1968, s. 20

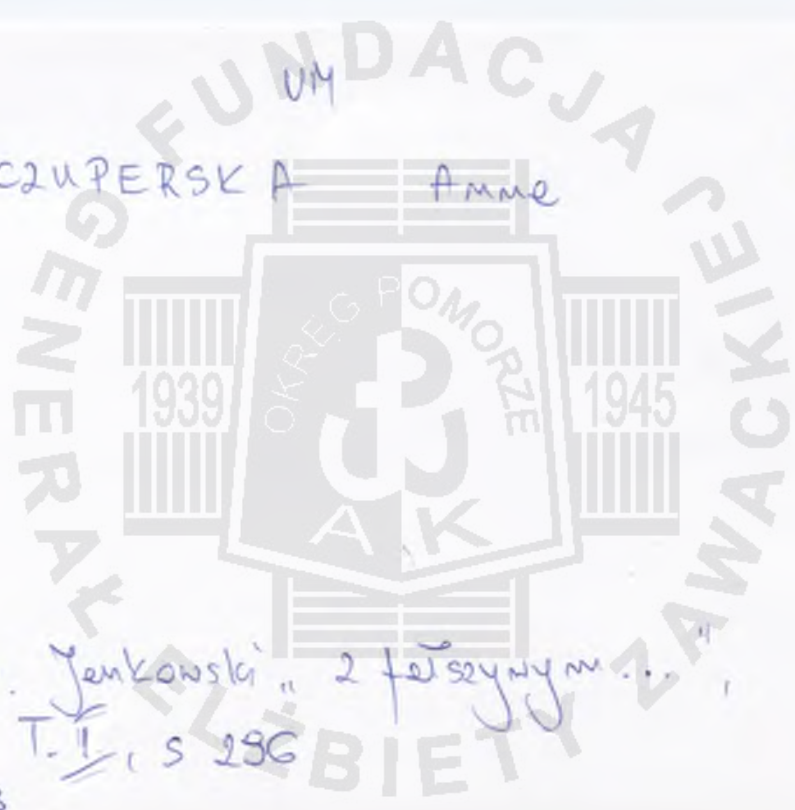

i

UM

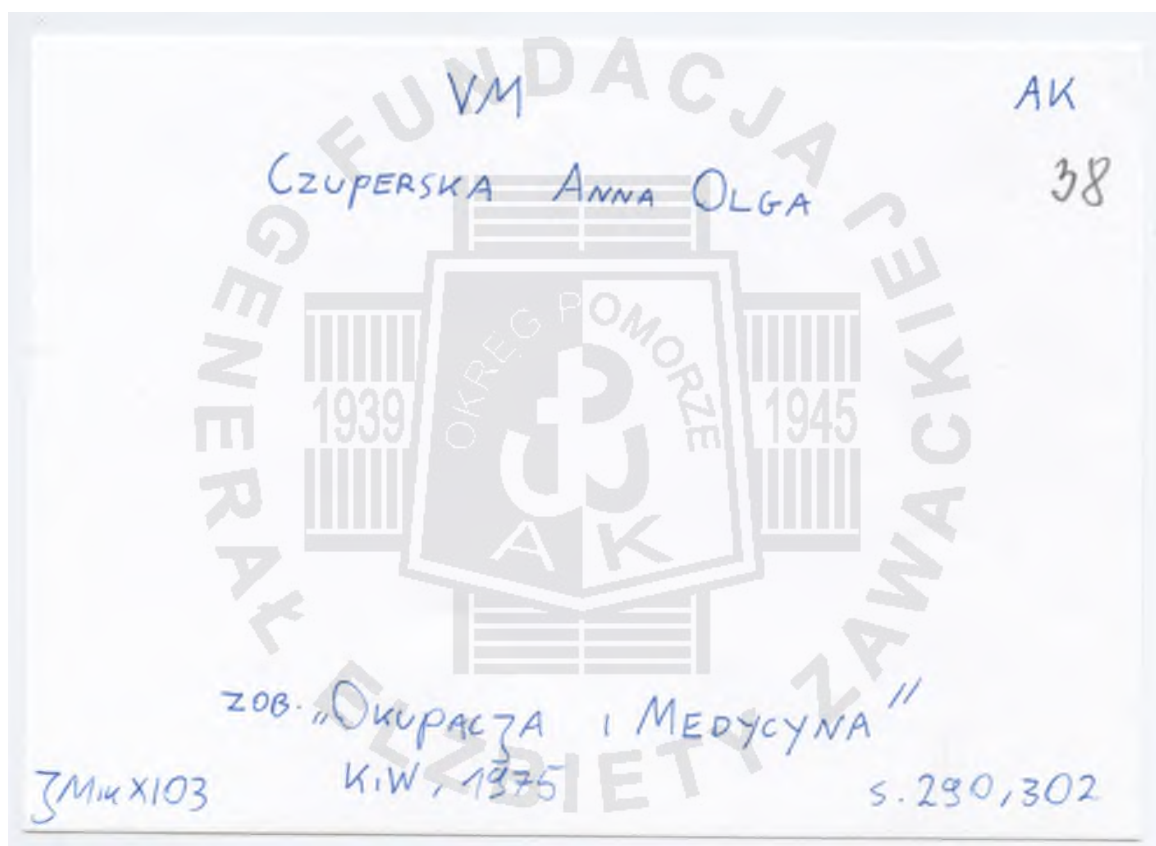
CZUPERSKA Amme

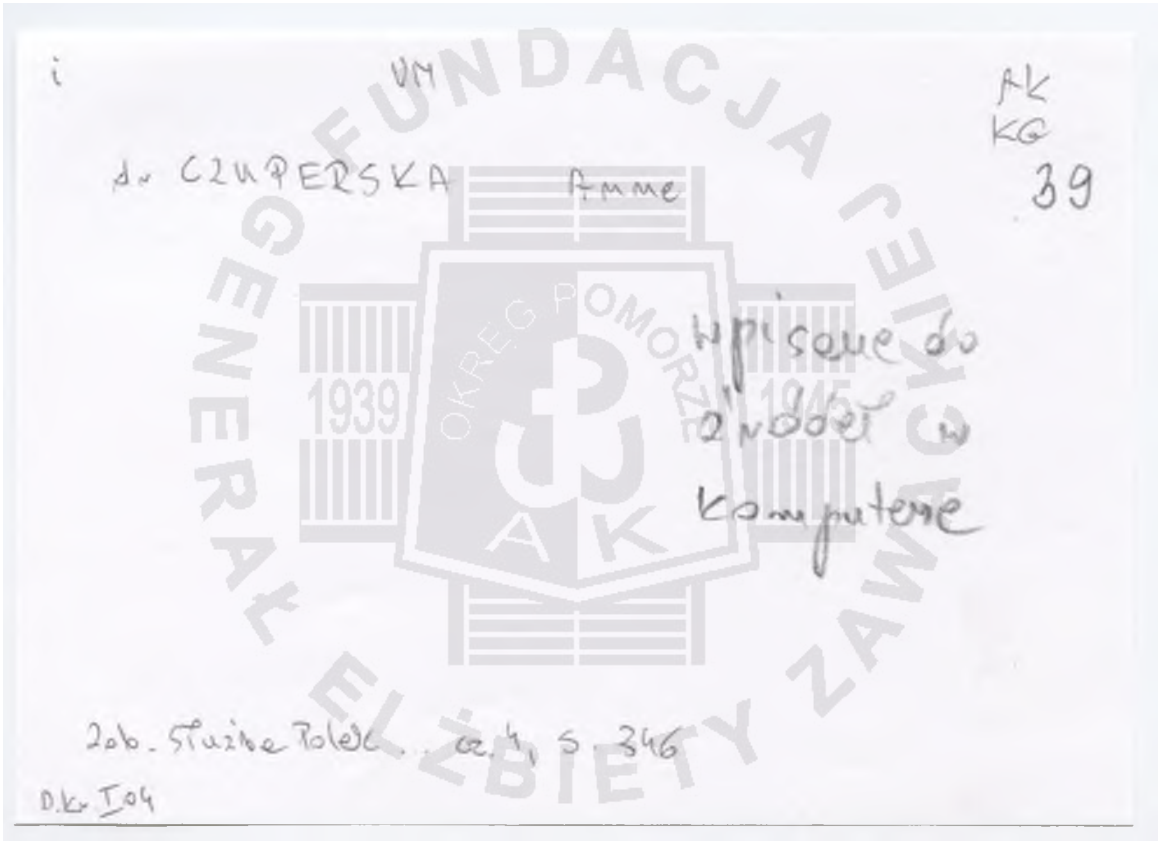
AK
KG
37

2ob. Jenkowski " 2 fałszynym...
T. II, s. 296

AK. F03

i

UM
dw. CZUPERSKA Anne

AK
KG
41

wpisane do
rodz. w
komputere

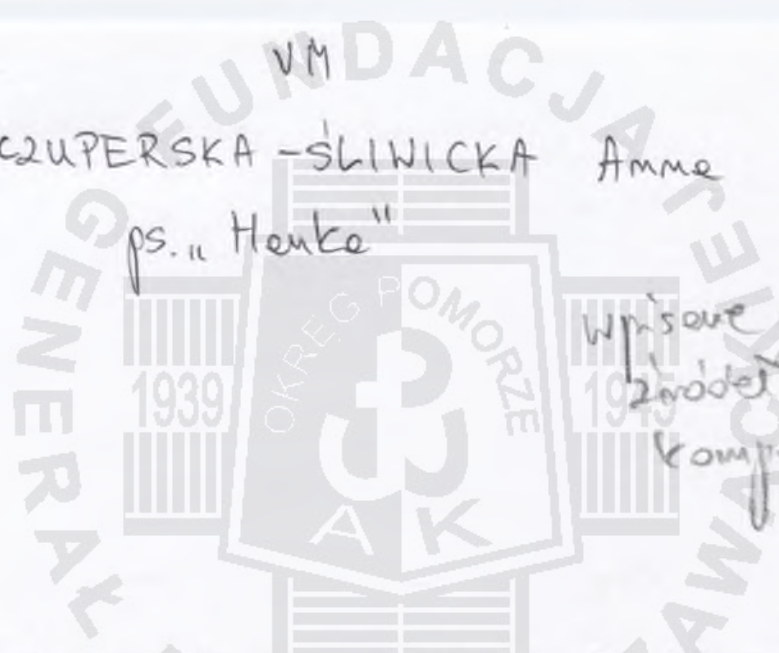
Zob. Grodzkie - Omedionkie, konspiracyj i
walczy, H. we 1877, s. 135, 136, 137, 138

D. b. 104 14. 11. E 21

i

VM
CZUPERSKA - SŁIWICKA Amme
ps. "Henke"

AK
KG
42

Wpisane do
1927002 u
komputer

Zob. Wspomnienie więźniów Powiatu, U-ve 1378,
passim s. 414 - krotka biogram /
D. G. III 21 (bibl. E2)

i

UM

UNDACJA

AK

KG

49

CZUPERSKA - Sliwicka Amma

- lekarka więzienie Pawiak, ściśle współpracowała z delegatką Patronatu Heleną Daniłowiczową - s. 20

- "była całą duszą oddana współwięźniom" - s. 208

- "w. 10 VII 1938 r. w Bielcu pow. Brestka, lekarka. Areszt. 24 XI 1940 r. wraz z mężem dr. Henrykiem Gajewskim. Oboje działali w ŻWZ. W XI 1940 r. rozpoczęła pracę w szpitalu więziennym i prowadziła ją do 31 VII 1944 r. Równocześnie Darmstadt R.

2 ob. Powrót był etajem, W-wa 1987, s. 20, 39, 103, 105, 113, 119-121, 208, 212, 237, 249, 250, 474, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

pełnił ważną rolę w konspiracyjnej sieci
wzięcia. Opisał swoje przeżycie wzięcia
w książce "Cztery lata ostrzeż. Syzemu" - 5474

i

UM
CZUPERSKA Amme

AK
KG
44

2ob. Bartoszewski W. "Dni walczącej Stolicy",
W-wa 2004, s. 20

dkw. 71 04

(b. b. E2)

Czuperśka Amne AT

ps. Słanka

Czuperśki Henryk

ps. Dyzard

W ich mieszkaniu przy ul. Nowogrodzkiej
31 (Wra) był punkt kontraktowy pomorski
S2 P2 z Dowódstwem Głównym.

ob. B. Czernowski, Pozostali 339 na
Pom. Gdańskim... Zapiski Historyczne,
t. LXVIII, 2002, z. 14, s. 150; Ł. problemowa
- Amn z Dwajooa

EXE - VIII'08

poaar
Pom.
45

FUNDACJA
GENERAŁA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

- Opr. TCH 98

inf. Bibl. gł. Lekarska, 00-791 Warszawa
† Śliwicka Anna- Olga

K-696/1533

KO. W-wa
Poza Pom.

^{8861/27}
Czuperska-Krawecka
II - woto Śliwicka

VM VM (1965)

TCH 98

Czuperska Anna

